Taxapostală plătită în numerar conf. ...
Direcțiunea Generală P. T. T. Nr. ...

ÁRA 4 LEJ

VILÁGOSSÁG

Szövetkezeti oldal

KOLOZSVÁR.
1948 junius 4, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
127. szám

Fegyver a nép kezében

Szokás volt s talán még ma is az, különösen polgári körökben, aranykorként emlegetni a multat. Kritika nélkül dicsérni és magasztalni a történelem eseményeit s hősnek tekinteni válogatás nélkül mindenkit, aki valamilyen szerephez jutott a történelem egy adott pillanatában. E szemlélet magyarázatot és mentséget talált mindenre és mindenkire, ha történelmi levegőt szagolt körülötte s a történelem dicső Pantheonjába állitott olyanokat is, akiket a haladás, az előbbrejutás, a végzetes hibák kiküszöbölése érdekében ki kellett volna seprüznie onnan. Minden ilyen szándékot azonban kegyeletsértésnek tartott s aki megpróbálta, könnyen nemzetgyalázó hirébe keveredhetett.

Jellemző módon érvényesült ez a hamis szemlélet az 1848-as szabadságharccal s általában az akkori szabadságmozgalmakkal kapcsolatban. Minden, ami 1848—49-ben történt, az akkori magyar globuson s mindenki — sajátos módon szinte még a Habsburgok is, gondoljunk csak a „jó V. Ferdinánd"-ra — érinthetetlenné vált. E szemlélet megkövesitette a történelem alakitó, ható eszméit is, s ha csak módjában állott, kőkoporsóba igyekezett zárni. Ami történt — a bukás is, — sorstragédia lett, amin nem is lehetett volna változtatni. Ugy kellett történnie.

Bizonyos, hogy mindezt nem véletlenül fogalmazták igy. Igy kivánták azok az érdekek, amelyek 1848-ban, csakugy, mint később, gátat vetettek s gátat igyekeznek vetni a népszabadság kiteljesedésére.

Mi sem parancsolóbb szükségszerüség tehát, éppen ma és számunkra, minthogy e szemlélettel végkép leszámoljunk. Száz év után, ma tartunk ott, hogy 1848 eszméi vagy megvalósultak, vagy a megvalósulás szakaszába jutottak. A mi, a mai eredményeinket és céljainkat is, az egykori császári reakcióhoz hasonlóan, a nemzetközi reakció — az imperializmus és hazai zsoldosai veszélyeztetik. A feudális-tőkés rendszer hopponmaradt lovagjai, a nyugati imperialisták irányitásával „szentszövetségre" készülnek a felszabadult népek ellen. A kibékülés utjára lépett együttélő nemzetiségek közt a gyülölet és bizalmatlanság magvait hintegetik; szeretnék őket szembeállitani egymással, mint 1848-ban és abban reménykednek, hogy mint akkor, most is sikerülni fog cselvetésük.

Ime, ezért kell, ezért parancsoló szükségszerüség, hogy a szabadságharc százéves fordulójának közös ünnepségein a tárgyilagos birálat szemüvegén át vizsgáljuk az akkor történteket. A nagy nemzedék piros és fekete napjaiból, erényeiből és tévedéseiből tanulnunk kell. A magunk érdekében.

Megnyugtat, hogy politikai, szellemi vezetőink, románok és magyarok egyaránt, igy fogták és fogják fel a centenáris ünnepségeket. Elfogultságmentesen vizsgálják a száz év előtt történteket. Nem dicsőitenek valakit csupán azért, mert román vagy magyar volt. Itéletet mondanak minden és mindenki felett s ha példaként állitanak elénk valakit, olyanokkal teszik ezt, akik csakugyan hiven és következetesen 1848 igazi szellemét képviselték. Igy kell tenniük s igy kell tennünk nekünk is, ha nem akarjuk, hogy a történelem itéljen felettünk.

Iránytmutató ilyen szempontból a bukaresti „Magyar Szó" egyik utóbbi számában Bányai László, a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsa tagjának, a Magyar Népi Szövetség alelnökének cikke. „A százados évforduló román és magyar részről egyaránt ábrándmentes és a történelmi tanulságokat kendőzés nélkül feltáró megállapitásokra kötelez" — irja. „De egyben arra is, hogy 1848 hagyományaiban megkeressük mindkét oldalon azokat az elemeket, amelyek végső fokon mai haladó eszméinkhez, társadalmi vivmányainkhoz vezettek."

E téren kétségtelenül eddig is komoly eredményeink vannak. 1848 átértékelését és felmérését a demokratikus erők, még a felszabadulás előtt jóval, megkezdették. Sőt, ez az átértékelés tette őket képessé arra, hogy Petőfi és Balcescu, Murgu, Baritiu és Táncsics elsikkasztott örökségét folszinre hozzák, harci fegyverként adják az elnyomott román és magyar dolgozó nép kezébe, a közös harc megvivására, közös eredményeink elérésére. Ez az örökség tette képessé arra, hogy a tudományos marxista világszemlélet fényénél elindulva és itélve meg 1848 eseményeit, a legsötétebb fasizmus, a nemzeti elfogultság és gyülölet pokoli időszakában is hügyjenek a román és magyar nép testvériségében és elszánt harcot hirdessenek minden olyan törekvés ellen, amely megosztáshoz, a szembeállitáshoz s végső fokon mindkét nemzetet beláthatatlan katasztrófához vezethetné. Mint ahogy a fasiszta bécsi döntés, amely ellen akkor magyar és román demokraták épp Petőfi és Balcescu nevével tiltakoztak — oda is vezetett.

Azóta 1948-ig mindkét nép — bár szörnyü pusztuláson át — nagy utat tett meg. Petőfi, Balcescu, Murgu, Táncsics és Baritiu álma korszerü formában valóravált. De pillanatig sem szabad megfeledkeznünk arról, amint Bányai László is megállapitja, hogy „1848 igazi tanulságát már nem a feudális maradványokkal megalkuvó, majd az imperialista bajkeverők uszályává váló s nemzeti egyeduralomra törő polgárság, hanem egy uj, élenjáró, demokratikus harcában s a népek közötti barátság épitésében következetes osztály érleli ki, amely ezelőtt száz évvel nálunk még csak szülelőben volt. A népek élére uj erők állottak: a munkásosztály felemelte a Balcescu és Petőfi, Baritiu és Táncsics kezéből kihullott zászlót, beteljesitve a parasztsággal és dolgozó értelmiséggel szoros egységben mindazt, ami annakidején meghiusult..."

Ennek tudatában s ilyen történelmi revizió elvégzésével kell készülnünk az e hónapban megtartandó centenáris ünnepségekre, mindkét oldalon. Nem könnyü feladat — igaz. Rengeteg hamis beidegződést és tudatot kell levetközni. De feltétlenül el kell végeznünk. E történelemrevizió elvégzése elsősorban tudósainkra, iróinkra hárul. Végzett munkájukat és megállapitásaikat azonban nekünk kell a nép között népszerüsiteni s minden bekerontó szándék ellen fegyverül a kezébe adnunk.

DÁVID GYULA.

Az Arab Liga vállalja a fegyverszünetet, de később közli, mikor hajlandó megkezdeni

HAIFA — (Rador) A francia hirügynökség jelentése szerint. *Izrael* állam ideiglenes kormánya kedden este közölte, hogy *elfogadja a Biztonsági Tanácsnak a palesztinai fegyverszünetre vonatkozó határozatát* s ennek megfelelően utasitást adott valamennyi zsidó fegyveres erőnek, hogy helyi időszámitás szerint szerdán reggeli három órakor szüntesse meg a harcot, amennyiben az arabok is hasonlóan járnak el.

Shertok, az ideiglenes kormány külügyminisztere sajtóértekezleten kijelentette, hogy a harcok megszüntetésével Izrael állam ideiglenes kormánya az ENSz óhajának kivánt eleget tenni, a tárgyalások meginditása azonban nem rá tartozik. Az ideiglenes kormány ragaszkodik ahhoz, hogy a fegyverszünet tartama alatt is, korra való tekintet nélkül, bebocsássák a bevándorlókat Izrael államba. Feltétele az is, hogy Jeruzsálem ellátásának a biztositása végett nyissák meg a Tel-Aviv és Jeruzsálem közötti utat. Kéri továbbá, hogy az arab államokba irányuló fegyverszállitás tilalmát a Palesztina területén lévő arab csapatokra is vonatkoztassák.

SEMMITMONDÓ ÉS CINIKUS AZ ARAB VÁLASZ

Rádiójelentés közli a hirt, hogy az Arab Ligához tartozó államok szerdán Kairóban szintén közzétették a Biztonsági Tanács felszólitására adott válaszukat. Az arab válasz kilenc pontban foglalja össze a liga államainak az álláspontját. Hangsuluozza az arab államok békeóhaját, de kitér az egyenes válasz elől. Követelésként állitja fel, hogy a fegyverszüneti feltételek betartásának az ellenőrzésére pártatlan szervezetet állitsanak fel, melyben az arabok is közre akarnak müködni. Az arab államok kötelezően vállalják a négyheti időtartamra a fegyverszünetet, de bejelentik, hogy későbbi időpontban közlik a Biztonsági Tanáccsal, hogy mikor hajlandók ezt a négy hetet megkezdeni.

A semmitmondó és cinikus arab álláspontnak megfelelően, az arab sajtó továbbra is uszit a háborura. A „Le Jour" cimü francianyelvü arab lap azt irja, hogy a fegyverszünet csak későbbi időpontra halasztja a fegyveres leszámolást. Az arab országok minden olyan megoldást elutasitanak, amely Palesztina megosztását és a zsidó állam elismertetését tervezi. Tartós béke csak akkor lehet, ha a zsidók lemondanak államuk megalakitásáról — irja a lap.

AZ ARABOK SZERDÁN IS TÁMADTAK

Az arab liga szóvivője és egyiptomi hivatalos körök kijelentették, hogy az arabok mindaddig folytatják a harcot, amig nem teljesültek azok a feltételek, amelyektől a Biztonsági Tanács által ajánlott fegyverszünetet függővé tették.

Legujabb tel-avivi jelentések azt bizonyitják, hogy az arabok változatlanul tovább folytatják a harcot. A Hagana közli, hogy az egyiptomi csapatok szerdán reggel két támadást is intéztek Izrale állam területe ellen. Három órával a tüzelés beszüntetésének a határideje után, egyiptomi gyalogság, páncélosok és tüzérség támogatásával megtámadta Negbal zsidó telepet. Két órával később angol gyártmányu egyiptomi repülőgépek bombáztak Latrum közelében egy falut.

A *Hagana* hétfő éjszakai helyzetjelentése heves harcokról számol be Közép- és Észak-Palesztinából. A zsidó csapatok hétfőn támadták a latruni rendőrség épületét. A támadás hat óra hosszat tartott, végül a zsidók levegőbe röpitették az épületet, melyben 150 arab elpusztult. A zsidó légierő vasárnap éjszaka bombázta a ramlehi katonai célokat, amelyeknél néhány nap óta az Irgun gyalogsága támad. Ugyancsak bombázta a Lydda és Amman (Transzjordánia fővárosa) katonai célpontjait. A jelentés rámutat, hogy a zsidó hadmüveletekben a légierő egyre fokozottabb mértékben vett részt.

MÉG EGY ADAT A PALESZTINA-KÉRDÉSHEZ

LONDON. (Rador.) — Az Associated Press jelenti: Az Angol-Iráni Petroleum Társaság — amelynek részvénytöbbsége a brit kormány kezében van — hétfőn jelentette, hogy multévi tiszta nyeresége majdnem kétszer akkora volt, mint az 1946. évi.

Kivették Bevin kezéből a Palesztina-kérdést?

LONDON. — (Rador.) A *francia* hirügynökség jelentése szerint *Attlee* angol miniszterelnök hétfőn arra kérte az alsóház tagjait, hogy *Bevin* külügyminisztertől ne kivánjanak jelentést Palesztinára vonatkozóan. Londoni politikai körökben abból a körülményből, hogy Bevin helyett Attlee szólalt fel, arra következtetnek, hogy *az angol kormány nem szándékozik a külügyminiszter kezében hagyni a Palesztina-kérdés megoldását.*

BCU Cluj Central University Library Cluj

Hatalmas tüz Kolozsvárt

Megsemmisült a vasuti pályafenntartás anyagraktára

KOLOZSVÁR. — Hatalmas tüzvész pusztitotta el csütörtökön reggel a kolozsvári vasuti pályafenntartás anyagraktárát. Hajnali 5 órakor az ellenőrzést végző vasuti őr arra lett figyelmes, hogy a raktár ajtaján füst szürődik ki. Azonnal értesitette feletteș hatóságait és a vasuti főmühelyek tüzoltóságát. Mire a tüzoltók megérkeztek, az épület lángokban állott. A helyszinre siető rendőrök a katonai tüzoltókat értesitették, akik néhány percen belül teljes készültséggel kivonultak. A tüz továbbterjedését megakadályozták, de a gyulékony anyagokkal tele raktárt nem tudták megmenteni. 350 négyzetméternyi raktárterület pusztult el s rengeteg értékes anyag. Közel 5 millió lej értékben festékáru, kenőolaj, kárbid, telefonhuzal, pótolhatalan elektromos kábel, tömitések és egyéb a pályafenntartáshoz szükséges anyagok.

A tüzoltók megakadályozták a tüz tovaterjedését és megfeszitett munkával megmentették az apahidai vasuti állomás forgalmát irányitó távjelzőkészüléket. Az oltási munkálatokból derekasan kivették részüket a vasuti munkások is. A tüzet a késő délelőtti órákban sikerült teljesen legyürni. A vizsgálat folyik a tüz okának s a kár nagyságának megállapitására.

A MNSz ifjai az ország ujjáépitéséért

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség ifjusága a Román Népköztársaságért április és május folyamán a következő önkéntes munkát végezte: 2432 ifju megépitett, illetve megjavitott 51 hidat, 5321 ifju megjavitott 76 kilométer utat, 681 ifju 19 müvelődésház épitésében vett részt. 345 ifju vett részt a vetési munkálatokon.

Munkatelepeken 338 ifju végzett önkéntes munkát. Faültetésben és legelőtisztogatásban 2503 ifju vett részt, elültetve 23.627 fát.

Számos erdélyi bank kapott müködési engedélyt

BUKAREST. — A Legfelsőbb Banktanács engedélyezése alapján tovább müködhetnek, illetve kérvényezhetik müködésük további engedélyezését többek között a következő kolozsvári és erdélyi bankok: Biharmegyei Takarékpénztár, Általános Hitelbank Brassó, Banca Agrara Kolozsvár, Kolozsvári Erdélyi Kereskedelmi Bank, amely egybeolvad a bukaresti központu Erdélyi Bank és Takarékpénztárral, Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Kolozsvár, Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank Kolozsvár.

Ezek a pénzintézetek 1948 junius 30-ig kérhetik a bankok törzskönyvébe való bejegyzésüket.

16.000 darabból álló,

nagy tudományos értékü lepkegyüjtemény kallódik Borosjenőn

BOROSJENŐ. — Diószeghi László, az ismert arcképfestő, a nagyhirü lepkegyüjtő az aradmegyei Borosjenőn töltötte élete több mint három évtizedét és itt is halt meg. A lepkegyüjtés, mondhatni, európai szaktekintélye volt s hatalmas gyüjtemény maradt utána. Gyüjteményét még életében a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Muzeumnak adományozta. A gyüjtemény elszállitására azonban — anyagiak hijján — mindmáig nem került sor.

Most azonban sürgős szükségesség a gyüjteményt eljuttatni a Székely Nemzeti Muzeumba. — Ugyanis a gyüjtemény számára eredetileg rendeltetett helyiséget másra kellett felhasználni s igy a hatalmas értéket képviselő lepkegyüjteményt egy padlófeljárat alá kellett elhelyezni s ki van téve annak a veszélynek, hogy onnan is kikerül.

Sürgősen gondoskodni kell arról, hogy a nagyértékü tudományos anyag megmeneküljön a pusztulástól. Nem kicsiségről van itt szó! Diószeghi László 16.000 darabból álló, tudományos rendszerezéssel feldolgozott, cimkével ellátott gyüjteménye, kimeritően feldolgozta a Retyezát környékének rendkivül gazdag lepkevilágát. Mindez három hatalmas szekrényben és számos kazettában, osztályozva, preparálva, rendszerezve készen áll. Csak éppen muzeumba kell szállitani, hogy a szaktudomány rendelkezésére szolgálhasson. Még jelentősebbé teszi az anyagot, hogy jónéhány, Diószeghi által felfedezett és általa elnevezett különlegesség is van a gyüjteményben, aminek párját a világon sehol sem ismerik.

Annyi bizonyos, a Diószeghi-gyüjteményt a tudományos világ közkincsévé kell tenni. A nagyértékü gyüjteményt meg kell menteni és a tudomány szolgálatába kell állitani, különösen mivel pótlása ma már ugyszólván lehetetlen volna.

LÖNHÁRD MIKLÓS.

Zenei tömegnevelésre vállalkozik

a kolozsvári Magyar Magánzenekonzervatórium

Jagamos János igazgató nyilatkozik az intézet szerepéről és problémáiról

KOLOZSVÁR. — A Magyar Magánkonzervatórium, e régi patináshirü intézet ez év február 15 óta uj vezetés alatt folytatja müködését. A kitünő tanári karral rendelkező intézetet Jagamos János vezeti szakavatott kézzel, teljes hozzáértéssel és uj szellemben. Az iskola, mely Keleteurópa legrégibb zeneintézete (1821-ben alapitották), e pillanatban igen nagy anyagi nehézségekkel küzd. Ezekről a kérdésekről beszélgetünk Jagamos Jánossal a konzervatórium irodájában, mialatt a különböző tantermekből ének, zongora és hegedühangok szürődnek be hozzánk.

— Az előző vezetőségnek — mondja az intézet igazgatója — kizárólagos adminisztrációs kérdésekre terjedt ki a figyelme. Mióta meghivtak az intézet élére, e kérdések mellett igen nagy figyelmet szentelünk müvészeti és zenepedagógiai kérdésekre is. Legfőbb igyekezetünk, hogy a legmodernebb zenepedagógiát ne csak betü szerint tanitsuk, hanem növendékeinknek zenei nevelést is adjunk. Ezenkivül magának a tanári karnak továbbképzésére is szükség van, természetesen főleg a modern zenepedagógiai és egyéb kérdések tisztázása és elsajátitása céljából, mert hiszen az élet és müvészet állandó fejlődésben van és aki megáll, már visszafelé halad. Kitünő tanári karunk részére ebből a célból zeneszemináriumot rendezünk.

— Mi a Magánkonzervatórium főcélja?

— Iskolánk feladata nem szakemberek nevelése, mert ez a Főiskolán történik. Nálunk azonban elsajátithatják az alapot, mindazt, ami az általános müveltség elnyeréséhez zenei szempontból szükséges. Intelligens zeneértő közönséget akarunk nevelni a hangversenyeknek, az operáknak. Természetes azonban, hogy tőlünk is kikerülnek olyanok, akiknek életcéljává, hivatásává válik a zene. Ezek aztán a Zeneakadémián to vább tanulnak.

— Ugy halljuk, hogy az intézet nagy nehézségekkel küzd.

— Sajnos, igaz — feleli Jagamos János. — Éppen ezért kértük az intézet államositását. Olyan vélemények is hangzottak el, hogy az intézet felesleges, mert hiszen itt van a Főiskola. Ez a nézet azonban teljesen téves. Ma, amikor megsokszorozzuk kulturális intézményeinket, nemhogy megszüntetni, de alapitani kell hasonló intézményeket. A mi feladatunk más, mint a Főiskoláé, nekünk a Főiskolával együtt kell dolgoznunk. Igyekszünk, hogy tanáraink is kapcsolatot tartsanak a fejlődéssel, a haladással. Mi vagyunk az alap. Hiszen a Főiskolára csak a kiváló tehetségek kerülnek. Zenei tömegnevelést szeretnénk megvalósitani, ez pedig nem lehet az Akadémia feladata. Sajnos, iskolánkkal szemben a multbeli és már kiküszöbölt hibák miatt egyesek részéről előitéletet tapasztalunk. Ez akadályozza munkánkat. Mivel segélyt nem kapunk, tanárainkat nem tudjuk rendesen fizetni. Igy például a nyári háromhónapos szünet alatt fizetést egyáltalán nem kapnak. Nem tudunk kiváló növendékeinknek tandijkedvezményt sem adni. 300—420 lej a havi tandij, de mi szivesen tanitanánk sokakat olcsóbban, vagy ingyen is, ha ez lehetséges volna. Ha valahonnan szubvenciót kapnánk, mindez a kérdés megoldódna.

— Van-e kimagasló tehetségü növendék jelenleg az intézetben?

— A napokban jótékonycélu növendékhangversenyt rendeztünk, mert rossz anyagi helyzetünkben sem felejtkezhetünk meg szociális kötelességeinkről. E kitünően sikerült hangversenyen szinte teljesen kiforrott énekesnőként mutatkozott be Török Emma, Mihályffy Irén tanitványa. Biztosra veszem, hogy beváltja a hozzá füzött reményeket.

Az intézet, mely már Beethoven ideiében állott, s amelynek Ruzitska, Lavotta és Farkas Ödön is igazgatói voltak, s melynek jelenlegi tanári karában olyan neveket látunk, mint: Csendes Erzsébet, Gajzágó Anna, Kollár Károly, Kovács Gizella, Mihályffy Irén, Zsurka Péter, Rohonczy Mária, Stritzky Lili, Szász Ilona, Szász Károly, Ütő Mária és Maczalik Gabriella — feltétlen megérdemli, hogy illetékesek felfigyeljenek feladatára és nehézségeire és hogy ezeket a nehézségeket a széles néprétegek zenekulturájának jövője érdekében rövidesen orvosolják.

Nem feltaláló

nem élmunkás, nem tudományos kutató, mégcsak híres művész sem Mr. Jack Doyle, akinek „emlékiratait" folytatásokban közli a milliós példányszámu londoni Sunday Pictorial. Nem. Mr Doyle volt boxbajnok és jelenlegi hivatását finoman úgy határozhatnánk meg: selyemfiú. „Művét" — mely vasárnapi folytatásokban, fényképfelvételekkel illusztrálva dobogtatja meg a hollywoodi filmmámorban andalodó bakfisok és meglettebb koru angolszász nőnemü lények szivét, nyugodtan így is nevezhetnénk, „Egy strici emlékiratai". Mert Mr. Doyle — bocsánat e semmiképpen sem irodalmi kifejezésért — szabályos strici. Gyönyörű göndör haja van és szívdöglesztő tekintete. Előszeretettel fotografáltatja magát rövidnél is rövidebb uszónadrágocskában és frakkban. Imádja az ékszereket. Nagy premierplan képein látszik, hogy gyűrüket, nyakkendőtűt és rengeteg karkötőt visel. Mindezeket — mint nyiltan bevallja emlékirataiban — nőktől kapta. Miért is ne fogadna el hasonló „apróságokat", mikor egy asszony — mint bevallja — 700 fontos automobilt is ajándékozott neki „lovagi szolgálataiért".

Ez az emlékirat most a Sunday Pictorial slágere. Ha nem látná, nem olvasná az ember — el sem hinné, hogy századunkban ilyen izléstelenség megtörténhetik. A legutóbbi folytatásos főcíme: „A nők sok bajt okoztak nekem!" Alcím: „Jack Doyle vallomásai". További alcímek: „Énekest csinálok magából". „Egy hollywodi estélyen találkoztunk" és „A nő a lábaim elé térdelt". Mindez nyolchasábosan, két teljes kolumnán át, számos fényképfelvétellel aláfestve. (Egyiken a szép Jack Movitával a filmcsillaggal látható, másikon bájait mutogatja, stb. stb.) Az egyik kép aláírása: „Bármit mondanak róla, én szeretem őt — mondja Movita".

Miről vall Jack Doyle szemérmetlenül és émelygést keltőn? Természetesen „karrierjéről", melynek állomásai: egy vénséges délamerikai mamuska, aki „önzetlen szeretetből" örökbe akarta a dagadóizmú „édes kis Jacket" fogadni, egy devoni özvegy, aki énekest akart belőle faragni, persze ugyancsak önzetlenül, egy francia lány aki öngyilkos lett érte. Közben „leestek" neki ilyen kis autók, meg platinakarkötők, mert hát ő mégis csak híres boxbajnok, stb. stb.

Ilyen hősei vannak az angol sajtónak. Hasonlítsuk csak össze a mi munkahőseinkkel. És mérjük fel a kettő közötti különbséget.. (M. L.)

Raţiu Brutusné

sz. Strauch Helén

f. hó 1-én elhunyt.
Temetése folyó hó 3-án csütörtökön délután 5 órakor lesz a temető nagy kápolnájából.

A gyászoló család.

Szabó Árpád

akinek élete feldolgozására több más szabadságharcosével együtt szindarabpályázatot hirdetett a MNSz népművelési bizottsága, a székelyföldi Medesér község szülöttje. Itt tölti gyermekkorát édesanyjával és Xénia nevű nővérével, aki gyári tisztviselőnő. Szabó Árpádban már gyermekkorában hallatlan tudásvágy él. A középiskolát nagy anyagi nehézségek között végezte el, majd a kolozsvári egyetemen a közgazdaságtan hallgatója lesz. Már fiatal diákkorában legjobban a szociális kérdések és a politika érdekli. Fellázítják a társadalmi igazságtalanságok, látja a szegénységet és a kirívó ellentéteket. Az életet reálisan nézi és elhatározza, hogy egész életét a szociális igazság megvalósításának szenteli.

1936-ban, a huszegynehány éves fiatalembert a Brassói Lapok és a Népujság ottani kiadója, szervezőnek alkalmazza. Ez az állás csak külszín, álcázása a fiatal Szabó Árpád politikai tevékenységének. Szabó, a demokrata harcos mindenre alkalmasabb mint előfizetés szerzésre. Ilyenszerű szervezői gyakorlatra érzéke nincs. Annál otthonosabb politikai kérdésekben. Baráti köre őszintén szereti a nyílt, egyeneslelkű, nagyon komoly fiut. Barátai, akik itt élnek köztünk és emlékeznek rá, elmondják, hogy Szabó Árpád csak nagyon ritkán mosolygott. Mélységes emberi jóság, az emberek iránti részvét és szeretet élt benne. Nem volt pesszimista, de az életet a maga valóságában fogta fel és komolyan vette. Néha cikkeket írt a Brassói Lapokban és a Népujságban. E cikkek tartalmasak, komolyak, okosak voltak, mint ömaga. Felfigyeltek rá. A titkos demokratikus mozgalomban résztvevők csodálattal, az akkori rezsim emberei gyűlölettel.

Ezután az újságírást választja hivatásának. A mozgalmi életben illet e hivatás. A cenzura működése nem akadályozza meg abban, hogy a sorok közé rejtse mondanivalóinak igazságát. A marosvásárhelyi „Magyar Szót" szerkesztette. Déváról kerül a székely fővárosba, ahol a Brassói Lapokat tudósította. Itt az írás fegyverével folytatja kemény küzdelmét az igazságért. A lap betiltása után Kolozsvárra kerül, ahol a MADOSz Erdélyi Magyar Szó című lapját szerkeszti. Mindenütt, ahol élt, résztvett a MADOSz mozgalomban. Társai nagyrabecsülik bátor kiállása, alapos felkészültsége és szerény, rokonszenves magatartása miatt. Diákos félszegsége mögött rendíthetetlen férfias bátorság huzódik meg.

A bécsi döntés után — akkor már üldözik a sziguranca kopói — Délerdélybe kerül.

Élete utolsó szakaszát Aradon éli. Szerény egyszobás konyhás kis otthonban lakik anyjával, dolgozó nővérével. Övéi tudnak titkos politikai tevékenységéről s az anya és nővér minden féltő szeretetével vigyáznak a keménykoponyáju, harcos székely fiura. Azonban e szeretet nem nyujthat védelmet a Szabó Árpád, a Szabó Árpádok számára. 1942-ben a sziguranca letartóztatja és börtönbe veti.

Itt a börtönben nyilatkozik meg az alig harmincéves ember hatalmas lelki ereje és erkölcsi bátorsága. A halk, csöndes és komoly fiut rettenetes kinzásoknak vetik alá hóhérai. Soha egyetlen szóval sem árulja el azonban barátai, társai nevét. Semmilyen embertelen és raffináltan kiagyalt inkviziciós kinzás sem használ vele szemben. A ritkán mosolygó, most halálverítékes arc némán néz kinzóira. Az összeszorított száj hallgat. Lánccal ropogtatják össze a szerencsétlen ember mellkasát, aki meghal gyilkosai kezei között, de nem lesz árulóvá. Nem árulja el sem harcos demokrata társai nevét, sem az eszmét, melyért élt és életét adta.

Szabó Árpád neve ma már az erdélyi szabadságmozgalomé. A közelmultban végetért tragikus élet valóban írói, drámai téma. Iróink bizonyára méltóan örökítik majd meg emlékezetét.

Junius 19-ig tilos iskolai kirándulások rendezése

BUKAREST. — (Agerpres.) A közoktatásügyi minisztérium értesitette az összes iskolák igazgatóit, hogy junius 1-e és 19-e között tilos bármilyen iskolai kirándulás rendezése, hogy a tanulók nyugodtan készülhessenek az évvégi vizsgákra.

Tilos ebben az időszakban az iskolákban olyan müsoros előadásokat is rendezni, amelyek előkészitése hosszabb időt vesz igénybe. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik az 1848-as centenáriummal kapcsolatos ünnepségekre, amelyeket az összes iskolákban megtartanak.

Az Állami Magyar Szinház és Opera

közleményei

Lehár Ferenc gyönyörű muzsikáju világhírű, látványos kiállításban színrehozott nagyoperettje a „Vígözvegy" még ma csütörtökön este és pénteken este szerepel olcsó helyárakkal a szinház műsorában.

Szombattól kezdve ugyancsak az évadvégi olcsóhelyáras előadássorozatban a legszebb magyar daljáték Petőfi halhatatlan költeménye után írt Kacsó—Pongrácz szépséges muzsikájával feledhetetlenné tett „János vitéz" kerül megismétlésre. A márciusi jubileumi felújítás szereposztásában kerül ezuttal is a közönség elé a „János vitéz".

Vasárnap délután pedig ugyancsak olcsóhelyárakkal megismétli a szinház az évad egyik legnagyobb vígjátéksikerét Skvarkin „Ifjúság" című gazdag humorral telített játékát, amelynek egyik érdekessége, hogy a szerepek egyrészét fiatal színésztehetségek játsszák.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Csütörtökön este 8 órakor: *A vig özvegy*, évadvégi olcsóhelyáras előadássorozatban.

Pénteken este 8 órakor: *A vig özvegy*. Olcsóhelyáras előadás.

Szombaton este 8 órakor: *János vitéz*. Olcsóhelyáras előadás.

A ROMÁN NEMZETI SZINHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Junius 4-én, pénteken: *Aida*. Massini Egizio, a bukaresti Román Opera vezérigazgatójának vezényletével.

A Parasztbecsület és az Aida előadásain mérsékelten emelt helyárak.

Junius 6-án, vasárnap: *Turandot*.

Junius 7-én, hétfőn: *Tosca*. Vezényel Egizio Massini. Massini Dora és Stefanescu-Goanga Petre vendégfellépésével.

A IX. SZIMFÓNIA GHEORGHE GHEORGESCUVAL. Az Ardealul filharmónikus zenekar kiegészítve a Román Opera, az Ardealul és a Zenekonzervatórium kórusaival június 3-án, csütörtökön és június 6-án, vasárnap este fél 9 órakor előadja Beethoven hatalmas IX. Szimfóniáját az Egyetemi Diákház nagytermében. A zenekart Gheorghe Georgescu, a kiváló román karmester vezényli.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: *A fehér gorilla.* Izgalmas dzsungelfilm. Főszerepben Ray Corrigan és Bud Buster. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Uj hiradó.

CORSO: *„Dezonorata"*. Az életben való szenvedés. A. Ostekovski regénye után, Csajkovszki nagy zeneszerző kisérletével. Jön! *A sejk fia.* Rudolf Valentino főszereplésével. Előadások kezdete: 3, 7 és 9 órakor.

FÓRUM: *Hazugság nélkül*. Budapesten készült nagysikerü film román verziója. Főszerepben Polly Ági, Puiu Maximilian, Puiu Mironescu, Lulu Savu és Al. Giovani. Feltétlenül nézze meg!

NÉPMOZGÓ (Popular): *A dicsőség álma.* Főszerepben: Mickey Rooney. Vá... szines film.

RIO: *Nyári szünet. Nincs előadás.*

SELECT: *Az ország csillag nélkül.* Pierre Brasseur és Jany Holt.

URÁNIA: *Jávor Pál a „Démoni szerelem"-ben.*

Milyen kérdéseket vitatott meg a kisiparosok országos kongresszusa

BUKAREST. — (Agerpres.) A Dalles-teremben junius 2-án folytatták a Román Népköztársaság kisiparos szövetségeinek országos kongresszusát.

Botosani, Suceava, Braila, Dambovita, Alsófehér, Ilfov, Droohoi, Mizil; Resica és Szinaja kisiparos szövetségeinek kiküldöttei szaktársi üdvözletüket tolmácsolták a kongresszusnak, majd tevékenységükről tettek részletes jelentést.

A szövetségi központ vezértitkára *részletes beszámolót adott a szervezeti, gazdasági, pénzügyi és adózási, valamint kulturális kérdésekről* és azokról a jelentős eredményekről, megvalósitásokról, amelyeket a szövetségi központ az ország összes kisiparosainak érdekében tető alá hozott.

A jelentés köszönettel és elismeréssel emlékezett meg arról az értékes támogatásról, állandó jellegü segitségről, amelyben a demokratikus kormány és annak szakminiszterei a romániai kézmü- és kisiparosságot részesitették.

A magyar kormányküldöttség nevében *Sipos* István, a KISOSz elnöke tartott rövid üdvözlő beszédet, amelyet a megjelentek nagy tapssal fogadtak. Sipos István a román—magyar együttmüködés eredményeire mutatott rá és jó munkát kivánt a Román Népköztársaság kisiparosságának.

A kongresszus záróüléséről, amely kedden este volt, külön számolunk be.

A kongresszussal kapcsolatban nagy érdeklődés mellett nyitották meg a romániai kézmü- és kisiparosok különböző termékeinek, illetve készitményeinek szakmai kiállitását, *Iordachescu* Teodor közmunkaügyi miniszter jelenlétében. A gazdag és szinpompás kiállitás szemléltetően igazolja a romániai kézmü- és kisiparosok alkotó erejét, ötletességét, kezdeményezőképességét és a minőségi gyártásra való törekvését.

Fényképek, müvészi kivitelü és gazdag szinváltozatu kézimunkák, divatcikkek, fehérnemü és himzés, nyomdaipari termékek, játékok, különböző lábbeli és bőripari készitmények lepik meg a szemlélőt a kiállitáson. A fémipar a legváltozatosabb anyaggal szerepel. Külön látványossága az a *100 számos telefonközpont,* amelyet romániai kisiparos készitett és amely kitünően alkalmas a vasuti szolgálatban való használatra.

A nép iskolája

Demokratikus rendszerünk hatalmas nevelési eszközzé alakitotta át a katonai szolgálatot. Ma a katonaság iskola, amely nemcsak politikai és szellemi, de szakmai kiképzést is nyujt.

Kétségtelen, hogy nem könnyü ez a feladat. Nem háborura való felkészülést jelent és nem gyilkoló fegyverek kezelésének elsajátitását. A multban ez volt a célja a katonai szolgálatnak. Ma uj fegyvereket ad az ifjuság kezébe. Azokat, amelyek a béke, az épitő munka szolgálatában állnak. Mert erre nevel ma a katonaság. Állampolgári öntudatra, hazaszeretetre, demokráciára, épitő munkára.

Nagy változás ez a hadsereg kebelében. A multban a katonaság a sovinizmus, a nemzetiségi gyülölködés feltámasztásának és szitásának volt egyik eszköze. A laktanyákba bevonuló nemzetiségi ifjak hatványozott mértékben kellett kisebbségi sorsuk terheit viseljék. A mult hadseregének „történelmi" urai, történelmi feladatuknak látták az országban élő kisebbségek teljes elnyomását s a hadsereg volt az, ahol ezt a legjobban érvényesithették. Tették is.

A bevonuló magyar vagy más nemzetiségü, akkor kisebbségi ifju, nem szólhatott saját anyanyelvén. Bármennyire is rátermett volt, nem kapott rendfokozatot. Akkor tudott magának türhető sorsot teremteni, ha zsebe tele volt s megvesztegethető feletteseit megvesztegette.

A multban a fegyverben levő ifjakat erejükön felül gyakorlatoztatták. A cél az volt, hogy megfosszák őket öntudatuktól, gondolkodás és léleknélküli gépekké gyurják át őket. Ma gondolkodni, érezni, dolgozni tanitják katonáinkat. A nemzetiségi ifjak szabadon használják anyanyelvüket, rendfokozatokat nyernek s nem egy a kiképző tisztek közül is magyar. A politikai nevelőórákon minden nemzetiségi ifju anyanyelvén hallja az előadásokat s a gyakorlatokon nem egyszer magyarul is elismétlik a vezényszavakat. A katonaság ma a demokratikus elvek megvalósulását jelenti.

Mindezek mellett szakmai kiképzést nyujt. A földmüves ifjakat — ezt szükségessé teszi a mindjobban gépesitett mezőgazdaság — traktorok, motorok kezelésére tanitják meg. Mechanikusokat, müszaki szakembereket képeznek a hadseregben.

Alapos tudást csak alapos felkészüléssel lehet nyerni. A felületesség rombol, nem épithet. S a felületesség elkerülése tette szükségessé a katonai szolgálati idő két évben történő megállapitását. Szükséges volt, egyéni jól felfogott érdekünkben. Csak örömmel üdvözölhetjük, hogy a legnagyobb népnevelő iskola a rövid másféléves tanévet, kettőre nyujtotta meg. S meg vagyunk győződve, hogy elsősorban katonáink örülnek neki.

A város vezetősége előterjesztést tett a Villamosmüvekkel kötött szerződés felbontására

Lebontják a Széchenyi-téri fabódékat, játszótereket létesitenek a gyermekek részére

KOLOZSVÁR. — *Precup* Victor polgármester elnökletével nagyfontosságu értekezletet tartottak a város ügyosztályainak irodavezetői, amelyen számos fontos kérdést tárgyaltak meg.

Az értekezlet főbb pontja, a város és az „Elektrobel" belga társaság között létrejött és a vegyes kezelésben lévő „*Kolozsvári Villamosmüvek Rt.*" helyzetét illető, visszterhes szerződés felbontási lehetőségeinek megvitatása volt. A polgármester bejelentette, hogy az időközi bizottság határozatát felterjesztette bukaresti felettes hatóságainak, véleményezésre és jóváhagyásra, a város vezetősége pedig jelenleg részletes tanulmányt készit erről a nagyfontosságu kérdésről.

Bejelentette, hogy a belügyminisztérium a város egyes ügyosztályai részére ujabb három darab 6 tonnás tehergépkocsit és 10 darab uj autógumit utalt ki. Ezek az uj tehergépkocsik még ebben a hónapban megérkeznek.

Az értekezleten elhatározták, hogy *azokat az uttesteket és gyalogjárókat, amelyeket a gázcsövek, vagy kábelvezeték lefektetésével megrongáltak, az illető társaságok kötelesek mielőbb helyrehozni.*

Érdekes pont volt a *téli fedett uszoda megépitési* lehetőségeinek megtárgyalása, amelyhez a város felettes hatóságai már a téglagyüjtési akció engedélyezésével hozzájárultak. A téli fedett uszoda megépitését a városi gőz- és kádfürdő szomszédságában tervezik.

Elhatározták, hogy a Széchenyi-téri árusok szépérzék, de különösen sulyos egészségi szempontokból kifogásolható *fabódéit eltávolitják.* Eltávolitják a közeljövőben a nagy sétatéri körhintát és egyéb nem épületes látványt nyujtó szórakozási sátrakat is, mert ezek nemcsak a közcsendet háboritják, de egészségvédelmi szempontból is sulyos kifogás alá esnek.

A város vezetősége elhatározta, hogy minden kerületben *a gyermekek részére játékokkal és tornaszerekkel felszerelt játszóteret létesit.* Egyelőre a Tanitók Háza előtti park játék- és tornaszereit rendbehozatja és ujakkal szereli fel és a területet homokkal ellátva, valóban a gyermekek játszóterévé avatja. A másik ilyen gyermekjátszóteret a volt „Diana" fürdő helyén, a Magyar Szinházzal szemben elterülő házromok helyén kivánja felállitani. Az erre vonatkozó telekkisajátitási kérdés jogi szempontból való kidolgozásával, megbizta a város tiszti ügyészi hivatalát.

Az értekezleten tervbevették, hogy a Széchenyi-téren népvendéglőt létesitenek a város kezelésében.

A város dolgozói nagy örömmel veszik tudomásul az értekezlet határozatait.

Sürgősen megoldandó a bonchidai iskolaépületek és a kulturház ügye

Állitsák a népnevelés szolgálatába az üresen álló kastély épületét

BONCHIDA. (Kiküldött munkatársunktól.) — Bonchida sokat szenvedett a háboru alatt. A fejvesztve visszavonuló ellenség a falu határában felállitott 120 ágyujával makacsul védte a kendilonai utat, hogy a csapatok visszavonulását biztositsa. A háboru reményének elmulását és a szabadság első üdvözletét egy Don melléki szovjet katona hozta, aki mosolygó arccal, a község lakóinak éljenzése mellett haladt végig a község utcáján.

Azóta három év telt el. Sok seb begyógyult, amelyet a második világháboru okozott. Ma békében, a jövőt épitve dolgozik ujra a falvak népe. A háborus sebek kijavitásán tul a község dolgozói öntudatos harcosai a népi demokráciának. A felszabadulást egyformán érzi román és magyar. A négy magyar év fajgyülölete a multé, de örökre letünt a Maniugárdisták dicstelen szerepe is. Közösen épit a két együttélő nép.

Van mit épiteni. Bonchidán ugyan már helyreállitottak egy pár hidat, de még mindig van rom elég. Az állomástól a falu szive felé vezető uton, a község közepén hatalmas, ötven méter hosszu hid, amely a Szamos vize felett kötötte össze a község főutját, még romokban hever. A járó-kelők kénytelenek egy kilometeres kerülővel a szükséghidon át közlekedni.

— A hid felépitése a megye kötelessége volna — mondják. — Mi saját magunktól nem tudjuk megoldani, mert mérnöki vezetésre van szükség. Faanyagot már évekkel ezelőtt összehordottunk, de a megye mérnöki hivatala nem jött errefelé, hogy végre ezt a hidat is megjavitsák. Mi szivesen adunk szekeret, követ, munkát, de jöjjenek, mert szégyeljük, hogy a községünk közepén évek óta ma is tátong a felrobbantott hid helye.

Csodálkozunk a megyei mérnöki hivatal főnökén, aki még nem segitett Bonchidán, holott jórészt csak irányitásra volna szükség. A nép maga önkéntes munkával akarja felépiteni a hidat. Reméljük, hogy ez nem szándékos hanyagság, mert ha az, akkor komoly vizsgálatot kell inditani az illetékesek ellen.

Megoldatlan az iskolaépületek ügye

Bonchidán azonban nem ez az egyetlen ügy, amiben nem lehet tisztán látni. A községnek a felszabadulás óta román és magyar nyelvü állami iskolája van. A román nyelvü iskola befogadóképessége is kicsi, ugy hogy osztott idővel tudnak tanitani. A magyar tanulóknak még ma sincs állandó iskolaépületük. Itt-ott tanulnak, ahol kegyelemből helyet adnak. Három év óta nem tudtak rendes iskolahelyiséget bérelni, vagy épiteni. Jelenleg két külön helyiségben levő teremben zsufoltan és osztott rendszerrel tanulnak. Ez a helyzet nagyban akadályozza, hogy komoly munkát és eredményt érjenek el. A tantestület eddig hiába tett meg mindent. Most az állami magyar nyelvü tanfelügyelőségnek a község földmüvessége felajánlotta, hogy kézi munkával épit iskolát, csak telket és a szükséges anyagot biztositsák. A tanfelügyelőségen a sor, hogy teljesitse a bonchidaiak kérését és végre megoldódjék a falu egyik nagy ügye.

De nincs a községnek kulturháza sem. A község a felszabadulás óta a református egyház tanácstermében rendezte szindarabjait, előadásait. Azonban az idő és a sok használat miatt annak padlója és fala, valamint ablakai és ajtaja megromlott. A falu román és magyar dolgozói elhatározták, hogy kulturházat épitenek. Önkéntes brigádok alakulnak ugy az Ekés Front, mint a Magyar Népi Szövetség keretein belül.

— A parasztság nagy forradalmára emlékének hódolunk akkor, amikor a MNSz 80 tagu munkabrigádjának Dózsa György nevét adjuk. „Szellemét nem égették meg" és mi ennek alapján akarunk épiteni — mondja *Majtényi* István, a szervezet titkára, akivel a kulturház épitéséről beszélgetünk.

— Nem tudjuk megérteni azt — jegyzi meg Enyedi György MNSz szervező —, miért nem engedik meg, hogy a napról-napra jobban tönkremenő Bánffy-kastélyt a község lakossága iskolának és kulturháznak felhasználja? Már nem egyszer kérvényeztük, de nem kaptunk választ. Az illetékesek inkább eltürik, hogy a nagy értéket képviselő kastélyt a falu szarkái fényes nappal szerte szét hordják, mint sem teljesitenék a község kivánságát és a népoktatás céljaira átengednék.

Kétségtelen, hogy a bonchidaiaknak igazuk van. Magunk sem értjük, kinek érdeke megakadályozni, hogy a bonchidai földmüvesek gyermekeinek ne legyen iskolájuk?

Vizsgálják meg az illetékesek a helyzetet, mert lehetetlen, hogy iskola és kulturház nélkül legyen a község, amikor hatalmas épület áll üresen.

Junius az 1848-as forradalom és szabadságharc emlékhónapja

BUKAREST. (Agerpres. — Az 1848-as forradalom és szabadságharc századik évfordulójával kapcsolatos „Emlékhónap" a Román Népköztársaságban junius 1-én megkezdődött. Julius 1-ig az évforduló alkalmából sorozatos ünnepségeket, előadásokat rendeznek.

Az évforduló fénypontja és kiemelkedő eseménye lesz a junius 9-én Islazon és a junius 11-én Bukarestben megrendezendő nagyszabásu emlékünnepély.

A jövő héttől kezdve az összes iskolák között verseny kezdődik, amely szellemi torna során az 1848. évi forradalom és szabadságharc legjelentősebb mozzanatait dolgozzák fel a tanulók. Az emlékhónap és az annak során megtartandó emlékünnepélyek kedvező alkalmat nyujtanak arra, hogy a történelmi valóságnak megfelelően tárják fel és ismertessék a száz év előtti forradalom és szabadságharc eseményeit, amely szabadságharc célkitüzései a Román Népköztársaság jelenlegi demokratikus rendszerében testesültek meg és váltak élő valósággá.

Az Islazon és Bukarestben megtartandó nagyszabásu emlékünnepen a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának és a kormánynak tagjai is megjelennek és fontos politikai nyilatkozatot is tesznek.

Több kolozsvári ügyvédet vidéki járásbiróságokhoz osztottak be

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Ügyvédi Kollégium május 31-én megtartott ülésén, az ügyvédi kollégiumok felállitásáról szóló törvény, valamint az ezt kiegészitő igazságügyminiszteri rendelet értelmében kolozsvári lakhellyel biró és az ügyvédi kollégiumba felvett ügyvédek közül, az alábbi végleges ügyvédek részére, *működési lakhelyet* állapitott meg:

A hidalmási járásbiróság körzetébe: Hosszu Elemér, Löpinger István, Mastan Danila, Mihali Viktor ügyvédek részére.

A mócsi járásbiróság körzetébe: Bulbuk Jenő, Florea Gheorghe, Ignat Virgil, Nicoara Ioan ügyvédek részére.

A kisármási járásbiróság körzetébe Banu Sever, Dorca Iosif, Cristea Vasile, Morariu Alexandru, Podraschi László, Spielmann Jenő.

A bánffyhunyadi járásbiróság körzetébe: Andrei Alexandru, Bodiu Dumitru, Buzás Lajos, Calugaru Vasile, Filip Teodor, Hegyesi Győző, Kleimhempel Lajos, Judovits Hugó, Oltean Eugen és Porutiu Valer végleges ügyvédek részére.

Nevezett ügyvédek julius 1-ig bezárólag kötelesek az Ügyvédi Kollégiumnak jelenteni azt, hogy müködésüket megkezdték a kijelölt biróság körzetében. Azokat, akik ezt elmulasztják jelenteni, vagy a fenti kijelölésnek nem tesznek eleget, a kollégium tagjai közül törlik.

Hét embert megölt,

tizennégyet sulyosan megsebesitett a villám

CSUCSA — Borzalmas szerencsétlenség történt hétfőn délben Csucsa melletti Dregán-völgyben. Hatalmas égiháboru vonult a hegyek fölött. A nyájakat legeltető pásztorok egy akolba huzódtak be. Az akolba villám csapott. *Florea* Ion, *Florea* Gheorghe, *Mandru* Vasile és négy más pásztort szénné égetett. Tizennégyet pedig sulyosan megsebesitett. Az akol leégett.

Az állatállományban nem esett kár, a többezer juh egy horpadásba huzodott a vihar elől.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HIREK

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

NYLON

Ismerősöm cigarettával kínál.

— Nem dohányzom — mondom.

Kissé sértve néz rám. Merthogy nem dohányzom, nem értékelem kellőképpen az ő új hamutálcáját. Aprócska, négyszögletes üvegtálka. Olyan mint egy egészen olcsó és mindennapi hamutálca. Csakhogy ez nylonból van és törhetetlen. És csaknem kétezer lejbe került, mikor egy hasonló ízléses üvag, vagy fémtálcácskát olcsón vesztegetnek.

— A feleségemnek piaci hálója is van nylonból — szól. És hat pár harisnyája. Remek dolog ez a nylon. Igazi amerikai.

Nem tudom milyen remek a nylon, mert nekem nincs se nylonhálóm, se nylonharisnyám, se nylonhamutálcám. Hallom, hogy a harisnyák kiválóak, száluk elszakíthatatlan, csak éppen akkor mennek tönkre, ha beleakadunk valamibe. De a harisnyáknak az az átkozott szokásuk, hogy mindig beleakadnak valamibe. Ami pedig a hálót illeti, nem tudom, hogy mért nagyobb élvezet a salátát, vagy spenótot nylonba cipelni, mint a régi jó vászonba, vagy horgolt pamutba. Azt meg szintén nem értem, hogy miért oly csodálatos és remek a nylonhamutálca, meg az óraszíj? Átlátszó, színtelen, halkocsonyára emlékeztetők ezek a tárgyak. De bocsánat, persze amerikaiak. Rajtuk a dollár varázsa és jó drágák. És bizonyos embereket ez épp úgy boldog révületbe ejt, mint egy amerikai film, amely három óráig tart és semmi, de semmi sincs benne, amire vissza lehet emlékezni.

Még mindig sokat kísért e hamis, külföldi varázs. Az idén a nylon. Ismerősömnek nem kell a mi kerámiánk, vagy tiszafánk, mert iparművészeink legszebb remeke is eltörpül a kétezerlejes nylonhamutálca hamisítatlan amerikai szekszepilje mellett. Pénzes külföldrajongók ezek, akik persze csak egy bizonyos külföldért rajonganak... Cseppet se csodálkoznánk rajta, ha magukat jó hazafiaknak tekintenék. Mert általában ezek az igazi hazafiak, sőt az igazi demokraták is. Nemde?

(—on)

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, amely eddig az ipar- és kereskedelemügyi minsztérium kötelékében működött, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének rendelettörvénye alapján a jövőben a miniszterelnökség keretében fog tevékenykedni. Irányítója Georghe Gheorghiu-Dej miniszterelnökhelyettes lesz.

A CSEHSZLOVÁKIÁBÓL megérkezett 400.000 pár lábbelit a következő árakon hozzák forgalomba: Bata-bakancs bőrből és gumitalppal 2440 lej, Bata-bakancs barnabőrből, krupontalppal 2549 lej, barna cipő 2571 lej, női cipő bőrtalppal 1996 lej, gumicsizma bányamunkások és halászok részére 1995 lej. Finom bakancs 3444 lej. A lábbelieket szabadáruként, pont nélkül az állami üzletek és szövetkezetek fogják árusítani.
is van.

AZ ÁLLAMI MINTAGAZDASÁGOK ÉS GÉPKÖZPONTOK KEZELŐSÉGE a megszervezéssel kapcsolatban kerületi felügyelőségeket is létesített. Aradra Serb Miliant, Kolozsvárra Lesau Grigoret, Szebenbe Marián Józsefet, Temesvárra pedig Bona Mihályt nevezték ki az állami mintagazdaságok felügyelőjévé.

100.000 DARAB TÖRÜLKÖZÖT oszt szét az INCOOP a szövetkezetek között a fogyasztók részére. A kitünő minőségű törülköző darabjának ára 71 lej.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK 3-IK OSZTÁLYÁNAK HUZÁSI EREDMÉNYEI: 1 millió lejt nyert a 66889 számu sorsjegy, 500 ezer lejt nyert a 2650 számu, 200 ezer lejt a 847 számu, 100 ezer lejt a 36017 számu sorsjegy. Egyenként 50 ezer lejt nyertek a 21712 és 48343 számu sorsjegyek. Egyenként 25 ezer lejt nyertek a 7716, 15968, 60266 és 70561 számu sorsjegyek. Egyenként 15 ezer lejt nyertek a 871, 1730, 9213, 7782, 14365, 17552, 23897, 29422, 37294, 37303, 50238, 52841, 60562, 63427. 77366 számu sorsjegyek. Egyenként 10 ezer lejt nyertek a 747, 1152, 8841, 12583, 13089, 14932, 30477, 38761, 38386, 1973, 13996, 23333, 23720, 28134, 27574, 44639, 41777, 60865, 62726, 67777. 75283, 78528, 77366 számu sorsjegyek Kihuztak még 2460 sorsjegy nyerőszámot 10.000—4000 lejes nyereménnyel. A 4-ik osztály huzása június 16. és 17-én lesz. Titan sorsjegyiroda.

NŐT NEVEZTEK KI Sidorovici Alexandra személyében a bányaés kőolajügyi minisztérium vezértitkárává. A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa a kinevezéssel a nők egyenjogusítása alkotmányban is biztosított elvének szerzett érvényt, de a kinevezés egyben elismerése azoknak az érdemeknek is, amelyeket Sidorovici Alexandra mint a romániai demokrata nők egyik élharcosa szerzett.

ARANNYAL ÉS VALUTÁVAL üzérkedett Stefan Eduard, a Titan-Nadrag-Kalan müvek vezető igazgatója, Max Auschnit, a külföldre szökött iparmágnás legbensőbb bizalmi embere. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

FELHIVÁS A KISIPAROSOKHOZ! A kolozsvári pénzügyigazgatóság felhívja azokat a kisiparosokat, akik forgalmi adójuk csökkentése iránt kérést adtak be, hogy e felhivás megjelenésétől számított 48 órán belül a pénzügyigazgatóság I. emeleti 24. számu szobájában mutassák be és tegyék letétbe mesterkönyvüket.

NAGYMENNYISÉGŰ GYÓGYSZERNEK Magyarországról és Ausztriából való behozataláról folytat tárgyalásokat a gyógyszer- és vegyiipari hivatal. A szabvány és különleges gyógyszereket a Román Kiviteli és Behozatali Kereskedelmi Társaság útján szerzik be.

A KOLOZSVÁRI PARVÁLLALATOK a vasuti szállítási díjtételek leszállításának hatásaként szintén csökkentették áraikat. A kolozsvári Lakatárugyár 31 százalékkal. az Erba faipari vállalat 10 százalékkal, a Helios harisnyagyár pedig 12.7 százalékkal szállította le gyártmányainak árát.

TEMESVÁRON ÉS ARADON is megnyiltak az állami áruházak. Temesváron a „Timisoara"-áruházban textil, bőr- és utazási cikkeket árusítanak, a „Banatul" állami áruházban pedig vasipari, műszaki, vegyiipari cikkeket és üvegárut. Aradon az „Ardealul" állami áruház 8 osztálya textil-, szövet-, lábbeli-, női és férfi divatcikkeket, utazási és sportcikkeket, valamint bútorszövetet hoz forgalomba és gyógyáru és illatszerosztálya is van.

TEMESVÁRON a bukaresti Cantacuzino szérumgyár fiókinézetet létesít. A temesvári üzemben elsősorban sertéspestis elleni védőoltó anyagot fognak készíteni

Felhivás előfizetőinkhez!

Felhivjuk előfizetőjnk figyelmét, hogy a kiküldött postacsekklapon esedékes előfizetési díjaikat id ejében fizessék be.

„VILÁGOSSÁG" KIADÓHIVATALA.

A kolozsvári MNSz hirei:

Június 3-án, csütörtökön este 7 órakor III/2. kerületi szervezői gyűlés, a Böszörményi-út 12—14 alatti kerületi székházban.

Este 7 órakor IV/2. kerületi szervezői gyűlés a Hidelvei Református Egyházközség nagytermében (Horea-út és Kálvin-utca sarok).

Június 4-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági ülés a Molotov-utca 16 alatti székházban.

Világosság-Sport

Asztaliteniszben:

Budapest—Kolozsvár 5:0

KOLOZSVÁR. — A nemzetközi asztalitenisz verseny tegnap, szerda este folytatódott a Diákház nagytermében, igen szépszámu nézőközönség jelenlétében. A rendezés sajnos nem volt olyan gördülékeny mint előző este és a mérkőzések vége már unalomba fulladt. A közönség nagyrésze a gyengén sikerült Soós—Paneth kabaré után nem várta be a játék folytatását és hazafelé indult. Amikor világhírnévnek örvendő vendégeink vannak és a közönség is ily szokatlan nagy számban jelenik meg, teljesen fölösleges a türelmét próbára tenni. Élvonalbeli játékosaink pedig szokjanak le arról, hogy a játékon kívül is szerepelni kívánjanak a közönség előtt „jópofa" bemondásokkal. Ez csak árt a népszerűségüknek, különösen akkor, ha nem is nagyon örvendenek annak.

A fentiektől eltekintve a legnagyobb mértékben meg lehetünk elégedve a látottakkal. Budapesti vendégeink játékára nem is találunk dicsérő szavakat. Soós, Sidó, Kocián olyan különálló játéktudással rendelkeznek, amilyet nemcsak városunkban, hanem Romániában is a legritkábban van alkalmunk megcsodálni A szokásos bírálat helyett köszönetünk és megelégedésünket fejezzük ki mindazoknak, akik alkalmat nyujtottak arra, hogy egy egész estét betöltő verseny keretében gyönyörködhessünk kivételes klasszist képviselő játékukban.

A verseny részletes eredménye a következő:

BUDAPEST—KOLOZSVÁR 5:0
Soós—Diamantstein 2:0.
Kóczián—Paneth 2:0.
Sidó—Giurgiu 2:0.
Sidó—Diamanstein 2:0.
Soós—Paneth 2:0.

SZABADKA—KOLOZSVÁR 3:0
Harangozó—Giurgiu 2:0.
Rózsa—Paneth 2:0.
Harangozó, Rózsa—Paneth, Giurgiu 2:0.

Az egyes számok között a budapesti és a szabadkai versenyzők bemutató mérkőzéseket tartottak, melyeknek eredményei az alábbiak voltak:

Kóczián—Soós 3:1.
Sidó—Soós 2:0.
Sidó, Soós—Harangozó, Kóczián 2:1.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a kolozsvári játékosok a második napon sokkal jobb játékot mutattak, mint előző napon. Egyedüli kivétel ez alól Giurgiu, aki még nem érett meg komoly nemzetközi versenyeken való részvételre. Paneth a szokásos jó volt, és Diamantstein is teljes mértékben kielégitő játékot mutatott.

Ma, csütörtökön délután 4 órai kezdettel ugyancsak a Diákház nagytermében Szabadka—Kolozsvár visszavágó mérkőzés kerül lebonyolitásra, úgy férfi mint női csapatverseny keretében.

Az osztályozó mérkőzések eredményei

BUKAREST. — Az osztályozó mérkőzések tegnapi fordulójában a Politechnika csapata 2:1 (1:0) arányban legyőzte a Medgyesi MSC együttesét. A temesvári csapat e győzelmével már megszerezte az NB I-be való bejutáshoz szükséges pontokat. — A Phönix csapata 2:1 (0:0) arányban legyőzte az FC Ploesti együttesét.

A mai fordulóban a következő osztályozó mérkőzések kerülnek lejátszásra: Dermata—Desrobirea és Metalochimic—Hadsereg.

Az erdélyi repülőmodelezők győztek a bukaresti versenyen

BUKAREST. — Szépszámu nézőközönség vonult ki vasárnap a Bukarest melletti „Romeo Popescu" repülőtérre, ahol vasárnap a Román Népköztársaság első városok közötti vitorlázó repülőmodelező versenye került lebonyolitásra. A verseny *Arad, Galac, Kolozsvár, Brassó, Temesvár,* a bukaresti CFR, Malaxa és Wolf gyárak repülőközpontjainak 109 versenyzője 209 modellel vett részt.

A vitorlázó modelek versenyét, motoros és vitorlázó bemutató műrepülés, ejtőernyős-müugrás előzte meg.

A nézők és versenyzők színes tömegében megjelent *Takács Lajos nemzetiségi miniszter, Czikó Lőrinc közoktatásügyi vezértitkár* kíséretében. Jelen van *Stefanescu* a repülésügy főparancsnoka is, valamint *Radvanovici* a Román Népköztársaság Repülőszövetségének elnöke és *Pusztay* László a bukaresti Szakszervezeti Sportrepülő Központ vezetője. Kezdetét veszi a bemutató. Öt gép, melyek mindegyikét szakszervezeti sportrepülő vezette, szaguldott át változó alakzatokat ölive a repülőtér felett. Egy zömök piros színű kétfedelü gép emelkedik a levegőbe, majd 90 fokos szögben rohan az égnek. Hajmeresztő orsók, előre és hátrabukfencek, dugóhuzó, hátonrepülés, bukóforduló, 1500 méteren leállított motorral zuhan a gép az izgalomtól földbegyökerezett lábu nézők tömege felé. A kétfedelü mind nagyobb lesz már csak 500, 300, 200, 100 méter a távolság, mikor *Tutuianu* felrántja a magassági kormányt. A nézők megkönnyebbülten törlik homlokukról az izzadtságot, — amit ez esetben nem a nap heve okozott. — Utána ejtőernyős műugrás következik. Csak egy pont lászik a szédítő magasságból, amint elválik a parányinak látszó gép törzsétől és sebes forgással zuhan lefelé.

Vitorlázó gép mutat be pompás műrepülést, lopingokkal, orsókkal és egyéb akrobatikus mutatványokkal. Utána kezdetét veszi a tulajdonképeni modelező verseny.

Közben Takács Lajos nemzetiségi miniszter és Czikó Lőrinc vezértitkár sorra megtekintik a modeleket s a fiukat egyenként kérdezgetik a repülőmodelezés titkairól, iskolai életükről, s jövőbeni terveik felől.

A repülőmodelező versenyen Kolozsvárról Üveges János, Kaiser József a Református Kollégium, Juncu Oleg a Baritiu, Reisinger Ferenc, Kacsur Tibor a Római Katolikus, Osztrovszki Ottó, Varga Pál a Gépipari Közepiskola és Ujvári József a Bolyai Tudományegyetem hallgatója vett részt Czikéli Ernő gépészmérnök-tanár és Balázs István tanár mint kisérők vettek részt a versenyen.

A kolozsvári modelezők közül *Ujvári József* szerepelt a legnagyobb siker. Saját készitményü gummotoros gépével megnyerte az első díjat és kapta a FAR serlegét. A részletes eredmények egyébként a következők:

Vitorlázó modelező verseny I. kategória (szárnytávolság 60 cm-ig)

1. *Sütő* Zoltán Marosvásárhely CFR 15 p. 22 mp. Gépe eltünt a felhők között. 2. *Bedő* Sándor Marosvásárhely 14 p. Gépe eltünt a felhők között. 3. *Budai* András Marosvásárhely 12 p. Gépe eltünt a felhők között. 4. *Kaiser* Róbert, Kolozsvár 6 p. 32 mp. Gépe eltünt a felhők között.

Gumimotorosok:

II. kategória. 1. *Ujvári* József Kolozsvár 1 p. 07 mp. 2. *Fodor* Béla, Marosvásárhely 1 p. 01 mp. 3. *Üveges* János, Kolozsvár 56 mp.

A dijak és oklevelek kiosztása után a sportrepülő sportközpont határozatot hozott, hogy július 25-én Brassó mellett lejtőmenti versenyeket rendez s a legjobb eredményeket elérteket kiküldi a Budapesten augusztus 20-án megtartandó nemzetközi modelező versenyre.

A nagyváradi COOMUS sportolói Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A KKASE—COOMUS szakszervezetek közötti szombat-vasárnapi sportverseny műsora: *Szombaton délután 5 órakor* az Unitárius Kollégium tornatermében női és férfi tornaverseny, a „Délibáb"-pályán tekeversenyek. Este 9 órakor kulturest a Rózsa-utca 2 sz. alatt (Nemzeti Bankkal szemben).

Vasárnap délelőtt 10 órakor asztalitenisz verseny és sakkverseny a Rózsa-utca 2 alatti teremben. — *Délután* fél 3 órakor a városi sporttelepen Victoria Szövetkezet—Állami Üzletek labdarugó mérkőzés. 4 órakor zenés tornabemutató a COOMUS és a KKASE női és férfi tornászainak részvételével. Fél 6 órakor labdarugó mérkőzés a COOMUS és a KKASE között, majd COOMUS—Victoria Szövetkezet kosárlabda mérkőzés.

A kétnapos sportversenyre jegyek elővételben válthatók az Állami üzletekben, a Victoria Szövetkezetnél és a Magánalkalmazottak Szakszervezetében.

A sarmaságiak válasza a krasznaiaknak

SARMASÁG. — A közelmultban krasznai jelentés alapján közöltük a sarmasági és krasznai labdarugó csapatok között Sarmaságon lejátszott mérkőzés lefolyását. A sarmaságiak 11 játékosa most levelet juttatott el szerkesztőségünkhöz, melyben a krasznaiak játékáról az alábbiakat irják:

„Az igazság megállapitása végett szükséges ismernünk a Krasznán lejátszott Kraszna—Sarmaság labdarugó mérkőzés lefolyását is, amelyen egyik játékosunk 6 kapocsal az ajkán, a másik egy pofonnal és a kapusunk, ha egy labdát elfogott, jó oldalba rugással a büntetővonalon belül, kerültek ki a játékból. A hazai biró mindezen szabálytalanságokat csapata javára elnézte."

A sarmasági mérkőzésről azt irják a sarmasági játékosok, hogy a krasznaiak viselkedtek sportszerűtlenül és ebben Horváth nevű játékosuk járt az élen.

A krasznai és sarmasági beküldött levelekből az tünik ki, hogy mindkét oldalon hibákat követtek el, csakhogy az egyik ezt, a másik azt nem vallotta be. Vasárnap, június 6-án ujra találkozik a két csapat Sarmaságon, mely reméljük, végre nemes versengést fog eredményezni és nem az eredmény lesz a fontos, hanem az, hogy a labdarugás a játékosok testedzését szolgálja. A sport célja az, hogy testünket erősitsük és nem az, hogy a sport ürügye alatt verekedésekre adjunk alkalmat.

Foresta—Segesvári MSC 2:1 (1:1)

RÉGEN. — Nagy érdeklődés mellett került lejátszásra a Foresta—Segesvári MSC C-liga osztályozó mérkőzés, melyen az együttesek a következő összeállitásban játszottak:

Foresta: Kutasi, — Bartha, Baritz, — Fogarassy, Zsembera, Siklódi, — Tóth, Zámbori, Suciu, Türk, Báthory II.

Segesvári MSC: Novák II., — Polder, Novák I., — Hirsi, Cojew, Nichita, — Brandusa, Bertea, Grünspann, Weber, Schmidt.

Nagy iramban kezdődik a játék. Az első pillanatokban Báthori II. két nagy helyzetet hagy ki. Az ellentámadás során Bertea lő kapufölé. A 15. percben vihar miatt félbeszakadt a játék és csak 30 perc mulva folytatódik. A pálya talaja csúszóssá vált és több helyen tócsák keletkeztek. A játék egészen megváltozott és csapkódó lett. A 30 percben Bertea beadását Schmidt a hálóba fejelte (0:1). Két perc mulva Fogarasi 30 méterről szabadrugásból bombagóllal kiegyenlit. (1:1). A II. félidő nagy segesvári rohamokkal kezdődik, de a 10. perctől megint a Foresta veszi át a játék irányitását. Husz percig kapujához szegzi a segesvári csapatot, de a lövéseket nem kiséri szerencse. A segesváriak Bertea és Weber révén feljönnek és néhány veszélyes támadást vezetnek, de a Foresta védelem minden támadást visszavert. A 40. percben Tóth sarokrugást harcol ki, amit Fogarasi Türk fejére ivel, ahonnan védhetetlenül vágódik a hálóba. (2:1). Még egy alkalma van a segesvári csapatnak az egyenlitésre, de Bartha az utolsó pillanatban bravurosan szerceli Schmidtet.

Varga Albert kolozsvári játékvezető mindkét *fél* mezelégedésére vezette le a nehéz mérkőzést.

A mezőny legjobb embere *Fogarasi* volt, mellette még *Bartha, Türk és Suciu* váltak ki. A segesvári csapatból *Novák II., Novák I.* és *Cojew* tünteek ki.

Az Flöre—Dermata és Bratislava—Kolozsvár

nemzetközi női és férfi kosárlabda mérkőzést ma, csütörtökön délután 6 órai kezdettel a városi sporttelepen tartják meg. A Népi Sportszervezet és a Dermata vezetősége a kosárlabda-sport népszerűsítése érdekében 10., 20. és 30 lejes belépődíjakat állapitott meg.

A kereskedelemügyi minisztérium hatáskörébe kerültek a szövetkezetek

A hivatalos lap, a Monitorul Oficial 1948 május 6-án megjelent 103 számában a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyülési Elnökségének rendelete értelmében a megszünt szövetkezetügyi minisztérium hatáskörét a fogyasztási és értékesitési szövetkezetek tekintetében a kereskedelemügyi minisztérium vette át.

Az áruforgalom helyes lebonyolitása érdekében a kereskedelemügyi minisztérium utasitásokkal látja el a szövetkezeteket, továbbá felügyeletet és ellenőrzést gyakorol azok fölött.

A kereskedelemügyi minisztériumon belül működő Szövetkezeti Kereskedelmi Igazgatóság hatásköre a következőkre terjed ki:

a) megállapitja a fogyasztó és értékesitő szövetkezetek működésének a szabályait;

b) a szövetkezeti vezetőszervekkel közösen irányitja a fogyasztó és értékesitő szövetkezeteket;

c) jóváhagyja a fenti szövetkezetek létesitését;

d) nyilvántartja a fenti szövetkezeti egységeket;

e) intézkedik, hogy a tervnek megfelelően működjenek a szövetkezetek, utasitásokat ad az áruforgalom lebonyolitása érdekében és felügyeletet gyakorol azoknak végrehajtására;

f) a Szövetkezeti Kereskedelmi Igazgatóságnak a következő ügykezelői hatáskörrel rendelkező alsóbbfoku szervei vannak: irányitó, szervező és titkári osztály.

Minden megyében fog működni megyei kereskedelmi igazgatóság, amelynek hatáskörébe tartoznak azok a kereskedelmet érintő ügyek, amelyeket a törvények és a rendeletek annak hatáskörébe utalnak, vonatkoztatva a megyei állami üzletekre, szövetkezetekre és a magánkereskedelemre.

A megyei igazgatóság mellett megyei ellenőrző hivatal fog működni, mely ellenőrzést és felügyeletet gyakorol a hatáskörébe utalt állami üzleteknél, szövetkezeteknél és magánkereskedőknél.

A városi és falusi dolgozók áruellátása

A termelt javak forgalombahozatalát és elosztását a mult rendszereiben a tőkés vállalatok és kereskedők végezték, ami azt eredményezte, hogy a dolgozó nép viselte azt a terhet, amit a vállalkozók és kereskedők magas nyereségük biztositására az áruk árára „kereskedői haszonként"' ráütöttek.

A helyzet ma már lényegesen más. A mult hibájának helyrehozására az áruforgalom lebonyolitását uj alapokra fektették.

A forgalomba hozandó áruk nagybani szétosztását az állam fogja végezni. Az állam, az egyedüli szervezet, amely biztositani tudja a termékek racionális szétosztását. Kiküszöböli azt, hogy az áruk ára, már az elinduláskor a nagykerekedői haszon ráütésével nagy mértékben emelkedjék, amihez további emelkedések járulnak, a közbeiktatott közvetitők részéről.

Az áruk nagybani szétosztását az állam ugy fogja végrehajtani, hogy először megyénként fog szétosztásra kerülni az áru, melyet az állam megyei lerakatai fognak átvenni a további szétosztásra.

Minden megyei lerakat közvetlenül a szövetkezeteknek és a közvetlen fogyasztóknak árusitó szerveknek fogja szétosztani a forgalombakerülő árumennyiséget, arányosan a tagok számával, illetve a falvak lakosainak a számával. A szétosztás a különböző szempontok figyelembevétele és alapos mérlegelés alapján történik. Kisebb lakosu község természetes, hogy kevesebb árut kap, mint az olyan, amelynek nagyobb számu lakosa van. Olyan községben, ahol a lakosság tulnyomó része mezőgazdasággal foglalkozik, nagyobbmennyiségü mezőgazdasági eszköz kerül szétosztásra, mint olyan községben, ahol kevés a mezőgazdasággal foglalkozó lakos.

Az árumennyiségnek ilyen szétosztása azt fogja eredményezni, hogy a forgalombakerült áruk ára nem fog meglehetősen nagy százalékkal emelkedni, mert az árunak a gyártól a fogyasztóig való jutása közben a régebben beékelődött közvetitő-kereskedők már kiestek.

Igy válik lehetővé, hogy a termelés fokozásval és az előállitott áruk helyes és egészséges szétosztásával kiküszöböljenek minden üzérkedést és a társadalom minden egyes tagját olcsó és jóminőségü áruval láthassák el.

Ezért kell megszüntetni a szövetkezeti korcsmákat

A szövetkezeti vezetők körében felvetődött a szövetkezeti korcsmáknak a kérdése. Helyes-e egyáltalán ezeknek a korcsmáknak a fenntartása, vagy szükséges azoknak megszüntetése?

Egyesek egyoldalu beállitásban a szövetkezeti korcsmák fenntartása mellett foglalnak állást. Azzal érvelve, hogy a szövetkezeti korcsmák fenntartása tulajdonképpen azt a célt szolgálja, hogy ellensulyozza a magánkézben levő korcsmák működését. A magánkezekben levő korcsmák hivatásuk irányvonalától sok esetben eltérnek és tevékenységüket a fogyasztóközönség kárára fejtik ki. Ennek ellensulyozására a szövetkezeti korcsmák hivatottak. A korcsmáros mindig arra törekszik, hogy minél nagyobb forgalmat érjen el és igy magának minél több hasznot tudjon biztositani. Nem törődik azzal, hogy ezzel a fogyasztóközönséget kizsákmányolja. Ebben az esetben a fogyasztónak nincsen meg az a gátlása, ami megakadályozná abban, hogy ne határtalanul fogyassza az italt. Ennek következményei mind erkölcsi, mind anyagi téren megmutatkoznak. Az italnak mértéktelen fogyasztása erkölcsileg romboló hatást fejt ki, nemcsak a fogyasztónál, hanem annak családi környezetében is. Indokolatlan pazarlással kapcsolatos, ami anyagi hátrányokkal járhat. A fogyasztó adósságba keveredik, munkáját elhanyagolja s tönkreteszi nemcsak sajátmagát, hanem családját is.

Eme beállitás szerint mindezek ellensulyozására szolgálnának a szövetkezeti korcsmák. Feladatuk az volna, hogy az ital mérsékeltebb kiszolgálásával megakadályozzák vagy legalábbis nagy mértékben csökkentsék a magánkorcsmák hasonló tevékenységét. A célkitüzés eredetileg szép volt, a gyakorlatban azonban mást mutatott. E feladatnak ugyanis nem minden szövetkezeti korcsma felelt meg.

Már ez az indok elegendő arra, hogy a szövetkezeti korcsmákat felszámolják, de az INCOOP továbbment és olyan okra mutatott rá, ami az azonnali megszüntetést követeli. Nagyon egészséges megállapitással mutatott rá **Dusa Victor**, az INCOOP elnöke a helyzetre az INCOOP felügyelőinek értekezletén, amikor a következőket mondotta:

— **A szövetkezeti korcsmák kérdése fölött szükségtelen vitatkozni. Nincs annál rosszabb politika a szövetkezeti mozgalom számára, mint a szövetkezeti korcsmák fenntartása és ezeknek következményeképpen a csendőrség beleavatkozása a szövetkezeti életbe. Ezért a legelső feladatunk az, hogy minél előbb mindenhol megszüntessük a szövetkezetek kebelében működő korcsmákat. Aki inni akar, az vásároljon a szövetezetben dugaszolt árut, vigye haza és fogyassza el otthon, ne pedig a szövetkezetben, ahol nincs helye a mulatozásnak.**

A szövetkezeti korcsmák létezése bizonyos mértékig indokolt lehet, de **káros hatásai mérhetetlenek a szövetkezeti mozgalomra.** Szükséges e káros hatás azonnali megszüntetése, mert a nép és a szövetkezők széles rétegében a szövetkezés szelleméről rossz propagandát fejtenek ki. Ténykedésük szociálpolitikai szempontból lehet indokolt, de nem annyira, hogy fenntartásuk a szövetkezés szellemének rovására történjék, ez már elegendő arra, hogy mielőbb megszünjenek.

Az INCOOP-nak az a célkitüzése, hogy egészségesen fejlődő szövetkezeti életünkből kiküszöböljön minden olyan káros tényezőt, amely bármilyen kis mértékben is érezteti romboló hatását és befolyásolhatja az egészséges fejlődés irányvonalát.

Mikor kell a gyümölcseladás után bélyegilletéket leróni?

Egyes nyári gyümölcsök már piacra kerültek és ezért időszerünek tartjuk ismertetni a gyümölcseladások után fizetendő bélyegilletékek rendszerét és azokat a kedvezményeket, amelyeket a *gyümölcsértékesitő szövetkezetek, vagy falusi termelő gazdák élveznek.*

Az 1948. április 1-ig, mint előbbi közleményeinkből ismeretes, érvényben volt a 12 százalékos kivételes (excepcionalis) adóról szóló törvény. E törvény rendelkezései a gyümölcsértékesitést is lényegesen érintették. A 12 százalékos kivételes adót a gyümölcseladásoknál csak bizonyos értékhatárt meghaladó gyümölcsárak után kellett fizetni. (Pl. ha az alma kilója 20 lejnél olcsóbb volt, az eladás mentes volt a 12 százalékos rendkivüli adó alól, ellenben már a 21 lej kilónkénti ár után le kellett fizetni az adót.)

A régi rendszerben ezenkivül a gyümölcseladások után külön 2 százalékos aránylagos illetéket is kellett fizetni.

Ez a rendszer április 1-ével teljesen megváltozott.

A 12 százalékos rendkivüli adóról szóló törvény hatályon kivül helyezésével ezt az adónemet a számlabélyeg-illeték (impozit proportional pe factura) helyettesiti.

Gyümölcseladások után általánosságban 14 százalékos számlabélyegilletéket kell leróni. Ez az eddigi 12 százalékos rendkivüli adó és a 2 százalékos aránylagos illetékkel egyenlő. Természetesen az alább ismertetendő esetekben ez alól több kedvezmény van.

A fenti általános 14 százalékos bélyegilletéket kell lefizetnie pl. a gyümölcsnagykereskedőnek, amikor a készletében lévő gyümölcsöt kiskereskedőnek adja el és erről köteles számlát kiállitani.

A gyümöcstermelő és értékesitő szövetkezetek a tagjaiktól további értékesités céljára felvásárolt gyümölcsök után teljes bélyegmentességet élveznek, a szövetkezeti törvény 109. paragrafusa és a bélyegtörvény 22. paragrafusának 48. o. pontja szerint. Ilyen esetben tehát a gyümölcsértékesitő szövetkezet a tagjaitól átvett gyümölcsöt az árukészlet könyvébe bevezeti és tanácsos a tagnak is az átvett elismervényről bélyegmentes átvételi elismervényt adni, amelyre rávezeti a gyümölcsértékesitő szövetkezet, hogy a fentemlitett törvény rendelkezés szerint, a gyümölcseladás bélyegmentes.

Ha a gyümölcsértékesitő szövetkezet ezt a megvásárolt árut akár ipari feldolgozásra, akár további kereskedelmi eladásra másodfoku szövetkezetnek, tehát a megyei Federálának vagy a „Kaláka", vagy „Szövetség" központnak adja tovább, ugy a szövetkezet tagszövetkezete, ugy szintén bélyegmentesség áll fenn.

Ellenkező esetben, ha ezt más idegen kereskedőnek, vagy ipari feldolgozónak adja el a szövetkezet, ugy le kell fizetni a 14 százalékos számlabélyeg-illetéket.

Ha a kereskedő az igy megvásárolt gyümölcsöt közvetlenül a fogyasztónak adja el, abban az esetben a 100 lejt meg nem haladó eladásnál bélyegmentes bont állit ki a vevőnek, mig a 100 lejt meghaladó eladásnál, a közvetlen fogyasztónak kiállitott bonra 2 százalékos illetéket kell felragasztani.

Milyen illetéket kell fizetni abban az esetben, ha a falusi termelők saját maga közvetlenül adja el a gyümölcstermését?

50 kiló sulyig a falusi termelő a közvetlenül fogyasztónak eladott gyümölcs után teljes bélyegmentességet élvez. (A Központi Bélyegügyi Bizottságnak az 1948 május 5-i hivatalos lapban megjelent döntése, bélyegtörvény 22. §. 13.)

Az 50 kilót meghaladó tételekben való gyümölcseladások esetén nem 14, hanem 10 százalékos számlabélyegilletéket kell a falusi termelőnek leróni a.

A pénzügyminisztérium legujabb rendelete szerint, a gabonanemüek és a falusi termékek (produse agricole) után, a fizetendő számlabélyegilletéket *10 százalékban állapitotta meg.*

A gyümölcs falusi terméknek tekintendő-e? Erre választ ad a Központi Bélyegügyi Bizottságnak fentebb emlitett, az 1948 május 5-i hivatalos lapban megjelent döntése, amely a mezőgazdasági termelők által termelt és bélyegmentesen eladható termékeket felsorolja és megállapitja bizonyos sulyhatárig a teljes bélyegmentességet. (A gyümölcsnél ez 50 kiló). Ez a határozat tehát a gyümölcsöt is a gabona, a tej és zöldségtermékekkel együtt mezőgazdasági terméknek (produs agricol-nak) minősiti.

A bélyegilleték lefizetéséért az eladó és a vevő egyetemlegesen felelősek. Miután a legtöbb falusi termelő számlát kiállitani nem tud, ezért a gyümölcsfelvásárló kereskedő, vagy ipari fedolgozó kell a vétel alkalmával a vásárlásról borderou-t kiállitson és a bélyegilletéket a vevő megnevezésével lefizesse.

Megszüntették a hitelszövetkezetek kereskedelmi adómentességét

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP 17.820—1948 számu május 21-én kelt és a „Szövetség" Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjához intézett rendeletében arról értesiti a hitelszövetkezeti központot, hogy a hitelszövetkezetek részére az 1942.205 sz. törvényben biztositott kereskedelmi adómentességet a folyó pénzügyi évre a pénzügyminisztérium megszüntette és ennek következtében az „aviz de recomandare"-t az INCOOP-tól az érdekelt szövetkezetek ne kérjék. A hitelszövetkezeteket tehát az adókivetési eljárás során az 1947 november 1-e és 1948 március 31-e közötti forgalmuk alapján adóztatják meg a folyó pénzügyi évre.

Abban az esetben, ha a hitelszövetkezet a folyó naptári évben nem fogja elérni azt a forgalmat, amely az emlitett 5 hónap alapján 1 évre átszámitva hasonló működés esetén adódnék, ugy a most folyó adókivetési eljárásnál ezt a körülményt igazolni kell, hogy a szövetkezet a valóságos jövedelme után adóztassák meg s ne kelljen később — fellebbezési eljárás során — az esetleges adótöbbleteket töröltetnie. Igy az adótárgyaláson helyes és szükséges annak a könyvnek alapján történő igazolása, hogy a szövetkezet mettől meddig részesült Nemzeti Bank részéről hitelben, mert annak megszüntével csak likviláclós müveletet olytatnak.

Az adókivetési tárgyalásoknál az arra illetékes megyei Federálék segitségnyujtása igénybevehető.

Milyen pénzbüntetést mérsékelhetnek a pénzügyigazgatók?

KOLOZSVÁR — A hivatalos lap május 8-iki 105. számában megjelent 406.300. számu pénzügyminiszteri rendelet az illetékes pénzügyigazgatók hatáskörébe utalja azoknak a kihágási jegyzőkönyveknek megváltoztatását, a pénzbirság csökkentését, vagy hatályon kivül helyezését, amelyeknek összege a *kirótt büntetéssel együtt nem haladja meg az 50.000 lejt.* A pénzbirság a cselekmény sulyossága szerint csökkenthető a kirótt pénzbüntetés 85 százalékáig.

A hivatalos lap május 7-i 104. számában megjelent 715. számu minisztertanácsi napló értelmében, azokat a kihágási jegyzőkönyveket, amelyeknek összege a *kirótt büntetéssel együtt nem haladja meg a 200.000 lejt*, szintén az illetékes pénzügyigazgató hagyja jóvá és csak a 200.000 lejen felüli összegek esetében továbbitják jóváhagyásra a kihágási jegyzőkönyveket a pénzügyminisztériumhoz.

Ha a kihágási jegyzőkönyv felvétele után *utólagos vizsgálatot vezettek be*, amely jogossá tette a jegyzőkönyv megsemmisitését, *100.000 lejig terjedő összeg esetében a jegyzőkönyvet a pénzügyigazgató is hatályon kivül helyezheti*, anélkül, hogy azt a pénzügyminisztériumhoz felterjesztené láttamozásra.

Teljes felkészültséggel várják

a mezőgazdasági gépközpontok a vetés beérését az aratás megkezdésére

BUKAREST — (Agerpres) Az Állami Mintagazdaságok és Gépközpontok Kezelősége a volt REAZIM leltárának és vagyontárgyainak átvétele után nagyszabásu munkatervet dolgozott ki.

A munkaterv szerint teljesen *ujjászervezik a mezőgazdasági gépek állomásait és azoknak tulzott központositását megszüntetik.* A Kezelőség meleghangu felhivást intézett a géptelepek müszaki személyzetéhez és dolgozóihoz, hogy uj szellemben végezzék feladatukat az aratás eredményének összegyüjtésénél és a cséplés végrehajtásánál. Az állami és szakszervezeti szervek megtették a szükséges előkészületeket, hogy az aratás és a cséplés idejére a szükséges gépek és munkaeszközök a mezőgazdák rendelkezésére álljanak.

A kezelőség jelenleg a különböző géptelepeken *2000 darab üzemképes traktorral és 1500 darab cséplőgéppel rendelkezik.* Megtették a szükséges intézkedéseket *az összes mezőgazdasági munkagépek kijavitására.* A javitási munkák végrehajtásra minden egyes gépközpontban különleges szakmühelyt létesitenek.

Ismét a „Rapid"

A „Rapid" nem tartja be igéreteit!

A javulás után ujra botrányos a közlekedés

KOLOZSVÁR — Néhány hete annak, hogy a Rapid autóbuszvállalat igéretekkel állott a közönség elé. Megigérte a járatok sürübbé tételét, igéretet tettek arra, hogy menetrendet vezetnek be, kivonják a forgalomból a selejtes, elhasznált kocsikat, a közönség tájékoztatására jelzőtáblákat szerelnek fel a megállóknál s kétnyelvü feliratokat. Rengeteg igéret hangzott el. A társaság, a várossal kötött szerződésének meghosszabbitásáról volt szó.

Mutatkozott is javulás a társasgépkocsi forgalomban. A gépkocsik nem vesztegeltek negyedórákat a végállomásokon és a szabadságtéri megállóhelyeken. rendszeressé vált a forgalom, a kocsik tiszták lettek, a Rapid vállalat a közönséget kezdte szolgálni. Tartott ez egy rövid ideig.

Azután, ujra a régi rend — azaz rendetlenség — állott vissza. Ismét forgalomba helyezték a rossz álapotban lévő kocsikat, felborult a menetrend, az igéretek mintha el sem hangzottak volna. Ma már majdnem olyan rossz a társasgépkocsiközlekedés, mint volt.

A Rapid nem tartotta be az igéreteket. Vagy nem tudta, vagy nem akarta. Az alkalmazottaknak az utazóközönséggel szemben használt modorában történt javulás maradt meg csupán, de az is tovább kell fejlődjön, még mindig nem kielégitő.

Hogy mi a vállalat hagygságának oka, nem tudjuk. Lehet, hogy megkötötték már az uj, két évre szóló szerződést és a Rapid már nem tartja szükségesnek az igéretek betartását. Rosszul teszi. Kolozsvár lakosainak jólmüködő, pontos és kényelmes társasgépkocsiközlekedésre van szükségük.

Rendelkezés az iskolai évzáró ünnepségekre

BUKAREST — (Agerpres) Az ifjuságnevelés vezértitkársága körrendeletet adott ki, amely utasitást tartalmaz, hogy ennek az iskolaévnek végén hogyan kell megtartani az ország összes iskoláiban az évzáró ünnepélyeket.

A körrendelet hangsulyozza, hogy az évzáró ünnepségnek ki kell domboritania azt a mélyreható változást, ujjáalakulást, átszervezést, amely az ország gazdasági és politikai szerkezetében bekövetkezett. Uj iskolai szellem, uj iskolai év teremtődött meg, uj értékelése a munkának, uj magatartás az állammal szemben és következésképpen uj magatartás tanulmányi és kulturális vonatkozásban.

A körlevél részletes utasitást tartalmaz az iskolai kiállitások megrendezésére, az évzáró ünnepélyek megrendezésére és a jó tanulmányi előmenetelt tanusitott tanulók megjutalmazására.

Constantinescu-Macavei szonátaest

A tizedik Beethoven hegedü-zongoraszonáta, méretében sokkal szerényebb a Kreutzernél, dallamvonalában zárkózottabb a hetediknél, de alakjában, tartalmi mélységében, a kifejezésmódjának választékosságában az előbbiek fölé emelkedik. Sokan vannak, akik ezt tartják a legérettebb és legkülönlegesebb efajta müvének. Ez a késői alkotás, melyben a mester már előhirnöke a zenei romantikának, 96-ik müve Beethovennek. (És nem opus 95, amint azt a müsorban tévesen nyomták). Az előtte lévő, Zmeskallnak ajánlott vonósnégyessel (op. 95.) és az utánuk következő nagy B-dur Zongoratrióval (op. 97.) e három kamarazenemü átmenetet képez a zenetitán utolsó, szertelen és sokáig értbetetlennek tartott alkotási idejéhez. A nagy számokat viselő zongoraszonáták és vonósnégyesek felénk ritkán kerülnek müsorra, nemcsak nehézségük, de sulyos mondanivalójuktól terhes, nehezen megközelithető kifejezésmódjuk miatt is. Magasabb célkitüzésekre vall, ha hegedüs a tizedik szonáta értelmezésére vállalkozik, de különösen tiszteletreméltó, ha olyan fiatal müvész, mint Mihai Constantinescu elfordul a közvetlen tömegsikertől azért, hogy közönségét mélyen szemérmesen megbuvó feladatok értelmezésének fontosságáról meggyőzze és ezzel nevelje hallgatóságát.

A müsor másik két száma is a hegedüzongorairodalom gyöngye volt. Mozart laza-szerkezetü, de ritka szépségü tizenegyedik szonátája és Brahmsnak a klasszikus szonátaszerkezetet morzsoló második (általában Mesterdalnok-szonátának ismert) hegedü-zongoraszonáta eljátszása is azt bizonyitja, hogy hegedüsünk a hivatottak közül való. Constantinescunak nincsenek olyan adottságai, melyekkel nemzetközi zeneversenyek első diját szokás megnyerni, mert ehhez csillogó, szikrázó hegedükészség kellene. Az a mesterségbeli tudás, melyet a müsorának müvei mellett játékából kiolvashatunk mégis elég ahhoz, hogy a nagy előadómüvészeket juttassa eszünkbe. Constantinescu alázatos szolgája az alkotó zeneszerzőnek, mert nemcsak hangszeren játszik, de egyben muzsikál is és éppen ez adja meg szonátaestjeinek igazi értékét.

A Mozart és Brahms mü alatt nyugtalanság éreződött játékán és talán ezért nem sikerült tökéletesen, de ez nem von le semmit a hegedüs hivatottságából és rendkivüli értékéből. Aki egy Bach szólószonáta tételt (Sereband) olyan mélységesen, annyira természetesen és emberien tud elénekelni, annak jövőjében senki nem fog kételkedni.

A sikerben, mely őszinte és értbetően megérdemelt volt, osztozkodott Constantinescu élettársa, Mia Macavei (zongora), aki, mióta utoljára hallottuk, sokat fejlődött mélységben és őszinteségben. Mindketten előadásmódjukkal meghazudtolták fiatal korukat

LAKATOS ISTVÁN IMRE

Szabályozták az ügynökök müködési jogát

BUKAREST. — A hivatalos lap május 14-i 110. számában megjelent 61. számu müvészet- és tájékoztatásügyi miniszteri rendelet értelmében, 1948 május 14-től kezdődőleg, a jövőben hirdetéseket, előfizetéseket, könyv- és képek, müvészi értékek, valamint ünnepségekre és különböző előadásokra szóló belépőjegyek elárusitását csak olyan hivatásos ügynökök végezhetik, akik az ilyen ügyletekkel foglalkozó szakmai vállalatoknál alkamazásban vannak, mint kollektiv munkaszerződés alapján fizetett tisztviselők.

Az ilyen vállalatok kötelesek fizetett ügynökeiket hivatalos igazolvánnyal ellátni, amelyet előzőleg a tájékoztatásügyi minisztérium láttamoz. A jövőben tehát a hatóságok és intézmények csak ilyen különleges igazolvánnyal ellátott ügynököknek engedik meg az ilyen természetü ügyletek lebonyolitását.

A sajtó- és lapvállalatok kötelesek a müvészet- és tájékoztatásügyi minisztériumba névjegyzéket felterjeszteni azokról az ügynökökről, akiknek ilyen természetü beosztásuk van.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 10 lej pótdij fizetendő. *Ság-levelezés* szavankint 6 lej *Szövéghirdetés* szavankint 6 lej *Közgazdasági hirdetés* szavankint 8 lej. *Keretes hirdetések* négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. *Nyilttér* szavankint 12 lej.

ADAS-VÉTEL

FÉRFIBICIKLI jókarban eladó. Majális-utca 12. 3915

KÉTKEREKÜ taliga, Hess mérleg, billiárd asztal, 200 literes vashordó, rádió eladó. Cím a kiadóban. F

GÁZREZSÓT, vagy kisebb kemencét vennék. Cimeket „Gáz" jeligére kérek. 3945

KIFOGÁSTALAN karban levő tricikli eladó. Masaryk-utca 36. — Wassermann. 3916

JÓKARBAN levő kettős stráfszekér eladó. Dónáth-út 92. 3933

JÓKARBAN női, férfi ernyőket, fürdődresszeket veszek. Universal. Malom-utca 6. 3337

EGY modern kombinált szobaberendezés eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 3908

MEGVÉTELRE keresek 5 vagy 6 6 quadratos perzsaszőnyeget és 1½ quadratos összekötő szőnyeget. — Deutsch Józsefné, Apácai Csere-utca 30. 3897

MEGVÉTELRE keresünk jókarban levő iróasztalt és irógépasztalkát. RAVAG, Garii—Állomás-utca 19 szám. 3896

ORVOSI személymérleg, konyhaberendezés eladó. Megtekinthető: Sebő, Rosetti-utca 8. 2—4 között. 3885

FÉRFIKERÉKPÁR 6500 lejért sürgősen eladó. Mócok-útja 45, ajtó 8. 3951

MOZIVETITŐGÉPET, 9 és fél miliméterest keresek megvételre. — Mócok-útja 72.

ELADÓ kétszemélyes rökamie, Söberfotel-ágy, diófurniros. Árpád-út 17, ajtó 6. 3983

EGY szép pulitéros sötétbarna hálóberendezés eladó. Pata-utca 228. Jakab. 3986

KITÜNŐ állapotban lévő 350-es DKW motorkerékpár és 1 darab 385×25-ös új Kontinentál talonos külső gumi eladó. Orbán Szentegyház-utca 6. 3988

30 MÉTER gumicső és egy nagy mázsa eladó. Tordai-út 44. 3984

LUXUSATUTÓT, jókarban levőt, megvételre keresek. Ajánlatokat „Autó" jeligére kiadóba kérek. F

IRÓGÉPET, jó állapotban megvételre keresünk. Telefon: 18—27. 3981

PERZSASZŐNYEG 16 m², 1 bicikli, 40 darab gyümölcsös láda olcsón eladó. Györgyfalvi-út 51. 3980

GYERMEK sportkocsi, csőkivitel eladó. Molotov-utca 43, emelet 11. ajtó. 3977

DIÓFURNIROS ebédlőasztal négy székkel, egyajtós jégszekrény, két fotel eladó. Zápolya-utca 49. 3974

KOMBINÁLT diófurnéros szekrény, festett háló, kicsi asztalkák, székek sürgősen eladó. Malinovszki-tér 6. (Szentegyház-utca sarok.) 3974

FÉRFIKERÉKPÁR jókarban eladó. Molotov-utca 6. Asztalosmühely. 3971

LEGFINOMABB minőségü selyembrokát paplan, zománcos fürdőkád eladó. Budai Nagy Antal-utca 68. Háztulajdonos. 3952

ELADÓ egy oszlopos furrógép, állitható és süllyeszthető asztallal. Budai Nagy Antal-utca 71. 3954

ÜRES kaptárok eladók. Ugyanott férfifehérnemü varrását vállalják olcsó áron. Budai Deleanu-utca 9. 3953

MODERN kombinált szoba-butor eladó. Május 1-utca 6 szám, ajtó 1. Érdeklődni 2—4 között. 3989

KÉT darab fotel és egy kétszemélyes rökaimie, kifogástalan állapotban eladó. Szabadság-tér 6, földszint. 3965

Stomatin?

ELADÓ kerékpár, Steier, hálószoba berendezés és fürdőhenger. Rákóczi-út 134. 3975

KÖRKÖTŐGÉP 3 hengerrel, komplekt tükkel sürgősen eladó. Cím: Kővári László-utca 1 számó Lászlóné. 3988

Ujabb kötőkönyvek

Vizsgai jutalomkönyvek *nagy választékban*

Kováts könyvkereskedés

Március 6-utca 3. (Szentegyház-utca)

INGATLAN-LAKÁS

KERESEK egy kertet 30—35.000 lejig. Cím a kiadóban. 3938

DÓZSA GYÖRGY-utca 14 alatt mühelyhelyiség azonnal átvehető. Értekezni házfelügyelőnél. 3939

ELADÓ az Állomás közelében nagy kertes ház. Érdeklődni: Árpád-út 18. 3887

ELCSERÉLNÉM belvárosi napos utcai egyszobás összkomfortos, modern, féregmentes lakásomat, hasonló belvárosi kétszobás, összkomfortos lakással. Cim a kiadóban Gr.

ELADÓ új ház beköltözhető, két szoba-konyha, fürdő, szuterin a Klinikák közelében. Hasdeu-utca 70. 3871

MEGVÉTELRE sürgősen keresek beköltözhető garszonlakást. Ügynökök kizárva. Címet a kiadóba kérek. „Lehetőleg központban" jeligére. 3878

ATTILA-UT elején elegáns butorozott szoba azonnal kiadó. Cím a kiadóba. 3883

ELADÓ 3 szoba komfort, kertes családi ház. Pasteur-utca 52. 3823

PÁR éve épült családi ház eladó. Fabrica de spirt 3. Vágóhid mellett. Délben 2—3 között. 3949

TORDÁN eladó, Str. Transilvaniei 11, nagy telkü ház jutányosan. Értekezni: Libraria Cultura és Averescu 6. 3916

ELADÓ Rákóczi-negyedben 3 szobás ház, gyümölcsössel. Cím—a kiadóban. 3913

GARÁZS-ÉPÜLET, raktárhelyiségnek is kitünő, a belvárosban kiadó. Ugyanott raktárnak alkalmas szuterin helyiségek kiadók. Értekezni délután 5—7. Cím a kiadóban. 3926

KERESEK 3 szoba-konyha és mellékhelyiségekből álló kertes házat. Brassai-utca 15, ajtó 6. 3994

EGY különbejáratu butorozott szobát keresek Rákóczi—Dónáth-út környékén. Címeket „Csendes lakó" jeligére. 3985

EGY különbejáratu butorozott szobát keresek csendes házban. — „Pontos fizető" jeligére. 3985

KERESEK két szobás összkomfortos lakást a belváros közelében. Költségeket térítek. Transsylvania. Szabadság-tér 19. 3987

ELCSERÉLNÉM belvárosi egy szoba-konyha speizos lakásomat hasonló központhoz közelivel. Cím a kiadóban. 3983

KERESEK két szoba-konyha, esetleg egy szoba-konyha fürdővel, központ közelében, minden föltétel mellett. Cím a kiadóban. 3979

ELADÓ szoba-konyhás kertes ház, házhely gyümölcsössel 150.000 lejért. Gépész-utca felé. Cím a kiadóban. 3976

KEREKDOMBNÁL, Partizán-út 40 szám alatti 1 hold 77 öl prima fajgyümölcsös eladó. — Értekezni: Dosztojevszkij (Zápolya)-utca 20. 3966

ELCSERÉLNÉM egyszobás lakásomat Dónáth-út környékivel. Péter, Krizbai-utca 42. 3969

SZÉCHENYI-TÉRI szoba-konyhás lakásomat elcserélném szintén belvárosi szoba-konyha összkomforttal, összes költségeket megtérítem. Cím a kiadóba. 3962

KÉT házhely Irisz-gyár mellett eladó. Értekezni: Kossuth Lajos-utca 18 alatti irodán lehet. 3963

ELCSERÉLNÉM aranyosgyéresi házaimat 2 szoba-konyha komfortos kerttel, 4 szoba-konyha komfortos kerttel, kolozsvári hasonló házzal. Érdeklődni: Kiss Istvánnál. Apácai Cseri-utca 1—3. 3964

HÁZAT, öröklakást, házhelyet, elad-vesz? Forduljon bizalommal Bárbosu irodához. Molotov (Deák Ferenc)-utca 15 szám 3972

ÁLLAST KERES

BEJÁRÓNŐI, esetleg házvezetőnői állást keresek. Cím a kiadóban. 3921

EGY személy mellé házvezetőnőnek ajánlkozom, vidékre is. Akácfa-utca 40. 3991

ÁLLAST KAPHAT

JÓLFŐZŐ mindenest, lányt keresek. Érdeklődni: Select mozi irodájában. F

KÖZÉPKORU jobb nő, magános úr, vagy kisebb család házvezetését elvállalná. Címeket „Vidékre is" jeligére kiadóba kérek. 3982

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchidea-nál. Dózsa György-utca 22. H

NYUGDIJAS úriember teljes ellátást kaphat. Érdeklődni Hősök-tere 16. 3912

MENYASSZONYI ruhák, fátyolok, koszoruk kikölcsönzése, müvirágok készitése és eladása legolcsóbban DAHLIA. müvirágszalonban. Horea-út 35 szám. F

MÁJUS 25-ÉN a temetői kiskápolnában elveszett fél fekete bőrkesztyü. Megtaláló juttassa el a Világosság kiadóhivatalába.

BUDAPESTI pianinót és butorokat elcserélnék kolozsvárival. Cosbuc—Bem-utca 7. 3973

BALOGH ARTUR névre szóló a Bolyai Tud. Egyetem Jog- és Közgazd. kara által kiállitott leckekönyv elveszett. Semmisnek nyilvánitom. 3970

HASZONBÉRBE vennék kovácsmühely berendezést. Cím: Magyar-utca 92. 3967

PIANINÓT bérbe vennék. Leveleket „Egyedülálló" jeligére kiadóba kérek. 3961

PÜNKÖSDI asszony jeligére levél van a kiadóban, tessék átvenni. 3992

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár — Nr. ... Cluj